13314

The works of

P. L. NRISIMHA SASTRI

In
Telugu

PRINTED AT THE V R C PRESS, WIZAG

శుభమస్తు.

శ్రీ గణేశాయ నమః.

కీర్తిశేషులైన పణతుల నృసింహశాస్త్రిగారి గ్రంథములు.

పణతుల లక్ష్మీనారాయణసుబ్బారావుచే

ప్రకటింపబడియె.

విశాఖపట్టణము.

విజయ రామ చంద్ర ముద్రాక్షరశాల.

1910.

వెల రు 0-4-0.]

ఉపోద్ఘాతము.

ఈగ్రంథములలో మొదటిది, తాశేలుల మేటిశతకము క్రీస్తుశ కం 1838 వ సంవత్సరమున శ్రీ ఆస్థాముద్రాక్షరశాలలోను, ఆంధ్రభాషా కొత్త పంచాశత్తు 1905 వ సంవత్సరమున శ్రీశారదాముద్రాక్షరశాలలోను మా తండ్రిగారగు శ్రీ శాస్త్రులుగారివలననే ముద్రించి ప్రకటింపబడియె. పిమ్మట వారు పరలోకప్రాప్తి నొందుటచే నింతవరకు ముద్రించుటకు వీలుగలుగదాయె. సకలజనాహ్లాదకరంబగు కవితాచాతురియు వారుబోధించు నీతిమార్గములును ఈభువిని వంద్యార్హముగ వెలయుట్లు నాశిష్యులు కొందఱు నన్ను సహాయముల చేసి నన్నుం బ్రోత్సాహపరచినందున నేను ఈపొత్తంబులను ముద్రింపించి ప్రకటింపంబూనుకొంటిని. ఈయుద్యమమున నకు తోడుపడిన వారికందఱకును నేను ఎంతయు వందనీయుండను.

ఇట్లు సజ్జనవిధేయుడు,

పంతుల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి.

విషయసూచిక.

౧ తాపసంయమోక్తి శతకము ౧

౨ సత్యవ్రతి శతకము ౧౯

౩ ఆంధ్రశ్లోకోక్తి పంచాశత్తు ౨౯

౪ కృష్ణలీలాభివర్ణనము ౩౮

౫ నీతిబోధిని ౫౫

శుభమస్తు.

తాబేలుల మేటి శతకము

ఉ. శ్రీలలితాత్మవక్ష, సర • సీజదళాక్ష, నిజాంఘ్రిభక్తిమ
త్పాలనదీక్ష, దేవరిపు • భంజనరూక్ష, కృపాకటాక్ష, యు
ద్వేలయశస్సుధాబ్ధి శుభ • వీచివలక్ష, సురావనేక్ష, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు • పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 1

ఉ. నీలసరోజకాంతి తతి • నిర్భరకాయ, యశేషదేవతా
జాలనుగేయ, హేమమయ • సత్పరిధేయ, యమోఘచిత్క్రియో
ద్వేల జగద్విధేయ, జిత • విశ్రితమాయ, శమాద్యుపేయ, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 2

ఉ. నీలతనూవిలాస కమ • నీయవిభా, విభవాదికాసురా
ఖీలచమూసమూహ గృధ • నేషణా, భీషణ చక్రసాధన
శ్రీలలితాంగ, యంగభవ • జిత్వర సేవిత పాదపద్మ, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 3

ఉ. పాలితదేవ, దేవపతి • పద్మజశంకరముఖ్య, దేవతా
జాలమనస్సరోజ చర • చారుమిళింద, మిళిందరమ్యతా
శాలిమనోజ్ఞకుంతల, ల • సన్ముఖపంకజ, పంకజాక్ష, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 4

ఉ. నీలపయోదగాత్ర, కమ • నీయసరోజ దళాభనేత్ర, దు
శ్శీల సురారిరాజతతి • సిద్ధయశోలతికాలవిత్ర, శ్రీ
భూలలనాకళత్ర, సుర • పుంగవసంస్తవనాళిపాత్ర, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 5

ఉ. శ్రీలలనాపయోధ్ర కళః • శ్రీయుగ చిత్రవిశేషనాద్భృతి,
నీలమనోజ్ఞ దేహరుచి • సర్జితశక్రమణీంద్ర సద్ద్యుతీ,
శూలిముఖామరేంద్ర నుత • శుద్ధయశోంచిత చిద్విభూతి, తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 6

ఉ. శ్రీల, ఖలాసురేంద్రతతి • శిక్షణశీల, సుదర్శనానలా
భీల, శ్రితాళిపాల, రిపు • భీషణలోల, కృపావిశాల, శ్రీ
లోల విలోచనాహృదయ • లోభన చాటు మనోజ్ఞలీల, తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 7

ఉ. శ్రీలలనాశ్రితా, శ్రితసు • సేవధి, సేవధిదానదక్ష దృ
గ్జాలరుచీ, రుచీవశశి • చారువిలోచన, లోచనాంచలో
చ్చాలనసృష్టవిష్టపసు • సంభరణా • రణ నిర్జితారి, తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 8

ఉ. శ్రీలిడి భక్తుల న్ననుపఁ • జిత్తమునం గలపోసి వార్థి స
త్తూల్కళమనోజ్ఞకైతక సు • కోరక సౌరభ వాసితాశతా
శాలి, హతాఘపాలి, సిత • శైలమహోన్నతమూర్తిఁ బోల్చు, తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 9

ఉ. శ్రీలలితోరసే, నిహత • సేవకహృత్తమసే, సితావనీ
పాలకదృక్చకోరయుగ • పాలనచంద్రమసే, నమోయనం
జాలినయట్టి మానవుర • సజ్ఞ, రసజ్ఞయనంగఁ బోలుఁ, దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 10

ఉ. పాలకదోషమూఁ బరుష • భావము వెన్కకుఁ ద్రోయగావలెన్
శ్రీలిరువొందఁ జేయుటిది • సిద్ధము హృన్మృదుతావిభూతిఁ దా
మేలిమి నంగగుప్తియుని • మేనిహొరంగున నీతిఁ దెల్పుఁ, దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 11

ఉ. ఏలఁగ తోరమా, హృదయ ♦ మెన్నగనీకుఁ బ్రబోధశాలితన్
లాలనఁ జేయ వేసరసు ♦ లస్తపులవ్వర రాజహంసలన్
శ్రీలలి తాప్తి వైభవము ♦ చిత్రమె హృన్మృదుతానువర్తి, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 12

ఉ. శ్రీలలితంబ నన్హృదయ ♦ సీమను మార్దవమొప్పఁ జూడగాఁ
జాలని దాని భంగి వడి ♦ సాగఁ గఠోరత వెన్కకొంతయున్
శ్రీల? భవచ్ఛరీరమునఁ ♦ జిత్రమె నైరుల నైపలేమి, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 13

ఉ. పేలవమైన వక్షమతి ♦ పీడితమయ్యెను రత్నపీఠిచేఁ
బూలసుగంధచప్పల వి ♦ భూషితవక్షపృష్ఠసీమ నీ
యేలుబడి న్హృదుత్వగుణ ♦ మెన్నఁగ దోషముగాఁగఁదోచుఁ, దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 14

ఉ. భూలలనాసితాద్రి కుచ ♦ భూరితరోద్ధత నిర్దయాకృతిన్
జీలినయట్టి నీహృదయ ♦ సీమ కవాటమునందు నిల్వఁగాఁ
జాలని దైదృఢత్వధృతి ♦ సంపద వెన్నఁడునట్టి కల్కికిన్
బాలయియుండియు న్బ్రబలె ♦ భవ్యుల కెచ్చట మేలు కల్గుఁ, దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 15

ఉ. బాలమృణాల బాహులత, ♦ పంకజవక్త్రవిరాజమాన, స
న్నీల సరోజనేత్ర, కమ ♦ నీయసుచక్రకుచాభిరామ, నై
వాలకచాళి, త్వత్సరసి, ♦ వంచితముక్తి వహూలలామ, తా
బేలుల మేటి రమ్య మృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 16

ఉ. నీలవిభాంక శైవల వి ♦ నిర్దయతాక్రమితాంతరంగమై,
కాలవికాసి కైరవని ♦ కాయ విరాజిత శేష దేహమై,
రేలు, భవత్సుధాసరసి ♦ రిక్కలరాయని ధిక్కరించుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 17

ఉ. పాలను మేలమాడు మరి ♦ పానకముగ్గడు నీసడించెడున్
దాలిమిమీఱుఁ దామిగుల ♦ ద్రాక్షపయు న్వనసామ్రిమోచలన్
హేలనఁజేయుఁబూనెడు ర ♦ హిన్భవదీయ సరోజలఁబు, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటి. 18

దశావతారవర్ణన.

ఉ. వాలవిచాలనోద్ధతిని ♦ వారిధిసప్తక వారిమింటికిన్
దూలుటఁ దద్విశూన్యతను ♦ దోషఁబ్రతీపత వార్ధికసలుల్
మీలకుఁజేఁడవొచుఁ బర ♦ మేష్ఠికి వేదములిచ్చునట్టి, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 19

ఉ. శ్రీలలనోద్భవోత్సవముఁ ♦ జెప్పె భవత్కనకాంగదోద్భటా
స్ఫాలితమందరభ్రమణ ♦ సంజనితామృతవార్ధివీచి మా
లాలలితాప్సరోవిహృతి ♦ లాస్యసుమండలితభ్రమంబు, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 20

ఉ. భూలలితాంగి రుష్టవలె ♦ భూరినిజాంబర గుప్తదేహనై
జాలిగనుండఁ గౌగిటఁబ్ర ♦ సన్నగఁ జేర్చి రదాస్పదాత తా
శాలినిఁ జేసి మోదమున ♦ స్వస్థనొనర్చిన కోలరూప, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 21

ఉ. కేళికృతాట్టహాసరవ ♦ ఖద్యదమర్త్యనిరోధి హృద్భిదా
లోలతరాసువాయుహృతి ♦ లుబ్ధభుజాహినఖాననాత్త, తా
శాలి, నృసింహరూప, రిపు ♦ సంహరణోద్యమ, భక్తరక్ష, తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 22

ఉ. నేలఁ బదత్రయంబడుగు ♦ నీకఖిలావని నిచ్చుదాతృస
చ్ఛ్రీలలితాన వస్యజని ♦ సిద్ధయశంబును గొల్చు పొంటె నీ
కాలలనల్వవెంకిదను ♦ కన్బ్రిసరించెను గాక నేలకై

వీలె ప్రయాసముం బడఁ ద్రి ♦ విక్రమరూపతఁ బొల్చు వేళఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమ త్పటీ. 23

ఉ. శ్రీలలితోగ్రభావభుజ ♦ చిత్రవిహారసహాసహస్తతో
ద్వేలనిజారికాంతకృత ♦ వీర్యతనూజ యశఃపయోధి స
న్నీలమణీ భవత్పరశు ♦ నిష్ఠురభార్గవ రామవేష తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 24

ఉ. కాలనుదన్ని రాతినొక ♦ కన్నెగమున్నొనరించి నీటిపై
రాలను దేలఁ జేసి నిజ ♦ రాజ్యనిభాస్యను పుష్పవేళలన్
గిరిశిఖాలిమధ్యమునఁ ♦ గేళియొనర్పఁగ జేయుమాయి తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 25

ఉ. పాలునునీరునుంగలియు ♦ భంగిని పాండవకౌరవావనీ
పాలకులొక్కచోట నిజ ♦ భావమటంచును దెల్పఁ దత్సదృ
క్షీరలలితాంగచేలరుచి ♦ చేతఁ దదేకతజూపు సీరి తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 26

ఉ. చేలమయాత్మఁగానజుఁడు ♦ జేసెనొ భూతమయాత్మఁగాదు పాం
చాలియటంచుఁ నామమును ♦ సార్థకమయ్యెను గోకలూడ్పనేఁ
జాలనటంచు గౌరవుఁడు ♦ శాంతతఁగాంచఁగఁ గృష్ణబోచు తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 27

ఉ. నీలనగేంద్రకాంతి రమ ♦ నీలలితాంగ రుచీందిరామణీ
కేలికిఁగేలుమోడ్పులిడి ♦ కింకరభావము జూపవార్ధి స
త్కాలత మాలకాంతి మదిఁ ♦ గోరునె నీనునుమేనిపోలికన్
పాలితవిష్టపాపతతి ♦ పావనరూపతఁ బొల్చుచున్న తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 28

ఉ. గాలినిగెల్చు వేగగతి ♦ గల్గినవారువమెక్కి మ్లేచ్ఛులన్

నేలకుఁ గూల్చి ఖడ్గధృత ♦ నిష్ఠురధారను ధర్మదేవతన్
గాలులు నాల్గిటన్ నడుపఁ ♦ గా నొనరించెదు కల్కిరూప తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 29

ఉ. తాలఫలంబుఁ గైకొని యు ♦ దారతరాద్భుతి నీతపండిడ
న్బోలునె యెన్నగాఁ బృథుక ♦ పూరితమైన కుచేలముష్టి త్వ
చ్ఛ్రీలలితాఖిలర్ధి కెనఁ ♦ జేసియొతల్లవమిచ్చితీవు తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 30

ఉ. చాలఁగ నాయువిచ్చు విధి ♦ శాస్త్రమొసఁగును వాణి కామమున్
హేలగనిచ్చు మన్మథుఁడ ♦ హీనధనంబు లొసంగులక్ష్మి నీ
కేలనె ధర్మమోక్షములు ♦ గేహికిలాతికిఁ జేయిసాపఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 31

ఉ. వేలసుమీర కెప్పుడు వి ♦ విక్తహృదంతర సీమయందునిన్
శ్రీలలనాసమేతునిగఁ జేర్చి భజించుచు సర్వతోముఖ
శ్రీలఁ గభీరుఁడై జలధి ♦ చెన్నున యోగి యదృష్యుఁడౌనుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 32

ఉ. కాలులఁ జేతులందలలఁ ♦ గన్గొననొక్కరె కాబుధాబుధుల్
జాలగ వేరుగారె ధరఁ ♦ జారుతర ప్రతిభావిశిష్టతన్
రాలును రత్నము ల్సమత ♦ రాజిలు ఘట్టనఁ గాంతివేసు తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 33

ఉ. చాలవిపన్నుఁడయ్యు నిజ ♦ సత్పథమందునె సంచరించు స
చ్ఛీలున కర్థకామములు ♦ సేకుఱకుండిన ధర్మమోక్షము
ల్వ్రాలుపటుం దమంతటనె ♦ వెన్నను నేయి లభింపకున్నె తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ 34

ఉ. పాలక వక్త్రిమందజకు ♦ భర్మమయాంబుజ మటుఁ జూడనె°

జాలవివేకసౌరభను ♦ సంగతవాఙ్మకరందమాధురీ
శ్రీలలితాదరక్రియల ♦ చేత బుధాళికిహృద్యమౌనుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 35

ఉ. కాలముచేత దాతయగుఁ ♦ గాలముచేతను యాచకుండగున్
గాలముచేనియమ్యుఁడగుఁ ♦ గాలముచేత నియామకుండగున్
గాలము సర్వకారణము ♦ గాన భవత్కళగాఁగఁ బోలుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 36

ఉ. గాలికిఁదూలుతూలలవ ♦ కంబుదులంగిరితోడఁ దూగఁగాఁ
జాలునె నైనతేయునకు ♦ సాటియె పిచ్చుక దోమ యేనుగుం
బోలునె బాలిశుండొకఁడు ♦ పూజ్యుఁబుధున్ సరిఁబోలుటెట్లు తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 37

ఉ. రాలనురువ్వ వానిఁగని ♦ రాజిలు దేవతయంచు భక్తిమై
బూలసమర్చ సేయఁగల ♦ పుణ్యుఁడు గణ్యుఁడెట్టైననటిదాఁ
దాలిమివీలుగాదు గృహి ♦ ధర్మమునన్యతి ధర్మమౌనుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 38

ఉ. నాలవయర్థమౌది మను ♦ నశ్వరతం జయసేయుదీవు ని
చ్చాలునుతుండొసంగుఁ బెర ♦ యర్థములెన్న నశాశ్వతంబుగాఁ
స్త్రీలును బాలురిచ్చునవి ♦ చెల్లమి యెల్లెడఁ దెల్లమౌనుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 39

ఉ. ఆలునుబిడ్డలున్ ధనము ♦ లాభరణంబులు దేహగేహము
చేలములాదిగాఁగలవి ♦ చేటుగనన్గలవంచు మోహము సు
శ్రీలిడు నీదుపాదములఁ ♦ జేరిభజించుట మేలుగాదె తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 40

ఉ. కాలనుద్రొక్కి సందగవు ♦ గాదనియాదలమోపి మొక్కినన్

దేలను దుష్టజంతువతి ♦ తీవ్రతరోద్ధతిఁ జుట్టుకుండునే
బాలిశుఁడా క్రియన్నృపుల ♦ పట్టుననిట్టులఁ గీడు సేయుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 4

ఉ. పూలఁ జురుక్కనన్బొడిచి ♦ ముఖ్యపు మర్ధమొనంగునట్టినీ
బాలకమన్మథోద్యమము ♦ భవ్యమటందుర దెంచిచూచినన్
హేలనమంగశక్తి పరి ♦ హీనుల కెల్లెడఁ దెల్లమౌనుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 42

ఉ. కాలమువచ్చుదన్క నిజ ♦ కర్మశుభాశుభముల్నరుల్గనన్
జాలరు ఛన్నులన్నులును ♦ జానగుమీసలు పూరుషుల్గన
న్వీలగు కెట్లుయౌవనము ♦ వేళ యొకించుక రాకమున్నుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 43

ఉ పలిక కర్మమూలమున ♦ కెక్క ఖలోక్తులు సజ్జనాళికి
న్మేలగు కెట్లు వృక్షమున ♦ మెండుగఁ బండులు గల్గియుండియు
న్మూలమున న్ఫణుల్గలుగ ♦ ముట్టఁగవచ్చునె యెరికైనఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 44

ఉ. తేలికవానినున్నతికిఁ ♦ దెచ్చుఁగరిష్ఠు నిడించుఁ గ్రిందికిన్
బాలిశుఁడీగుణంబు జల ♦ భవ్యతపంబొనరించి దానిచేఁ
బోలఁ దులాభిధాన గురు ♦ బోధితుఁడై కనియుండవచ్చుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 45

ఉ. మోగ్రిలఁగ విప్రజంబు శ్రుతి ♦ భూషణ రమ్య శుభానవద్య వా
గ్జాలసుగద్యపద్యముల ♦ చాతురి సారెకుఁ జూపుచుండ నీ
వేల కిరాతుఁడున్నదిశ ♦ కెప్పుడు మోమును ద్రిప్పియుంట తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 46

పాలిడిపెంచగాఁ దనకుఁ ♦ బాగ్రిఢతలేమిని నీదుకూర్మి నీ

లాలకకామునాత్మజుఁ గృ ♦ శాంగునిఁజేయ ననంగనామతన్
జాలఁ బ్రసిద్ధుఁడయ్యె ధర ♦ శాతసుమధ్యన మధ్యయందుఁ తా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 47

ఉ. శ్రీలవదుర్మదాంధజన ♦ సేనను బుద్ధిరియం సముజ్ఝి తా
హీరలలితా మతిర్మమను ♦ హృత్పదవీముపయాతుమీహతే
పాలయమామనన్యగతి ♦ భావమటన్నను బ్రోవవేఁ తా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 48

ఉ. పాలును బంచదారయును ♦ బక్వరసాలఫలేక్షుగోస్తనుల్
జాలవు నీదునామరుచి ♦ సంపదకించు వచించువానిదా
నాలుకకున్రసజ్ఞయను ♦ నామము సార్థకమౌను ధాత్రిఁ దా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 49

ఉ. ఏలఁగనౌఁగదాతిరిపె ♦ మెత్తిన యూరది యద్భుతంబుగా
నేలిన యూరుఁదాదిరిపె ♦ మెత్తెడి యూరుగ మారునయ్యయో
కాలముచేతఁ గన్గవను ♦ గప్పినవిప్పినఁ గాలమౌను దాఁ
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 50

ఉ. కోలలురెండు మూడవియుఁ ♦ గోమల పుష్పము లట్టివానిచే
నోలిజగత్త్రయింగెలిచె ♦ నొక్కఁడె నీకొమరుండు వానికు
ద్వేలజయంబుగల్గుటకు ♦ వింతయె సీదుపురంబులోనఁ దా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 51

ఉ. కేలనుదుడ్డులేని నరుఁ ♦ గిన్కనుపామ్మని క్రుమ్మఁజూచు దు
శ్శీలపశువ్రజంబులను ♦ జీర్ణతృణంబున వాతఁగొట్టుచు
న్దోలినఁ బోవుఁగాక తమ ♦ తో సరిజేయుచుఁ బోరనేల తా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 52

ఉ. కాలులు సేతులున్నడుము • గన్నులు జన్నులు మోము మోవియున్
వ్రేలులు గోరులుంబిసుదు • వేనలియున్ జఘనంబు దంతముల్
స్త్రీలకజుండు జక్కఁగను • జేసి రుచింపఁగఁ జేయఁబోలుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ 53

ఉ. కాలులు లేక యేనడుచుఁ • గన్నులు లేకయ చూచు సర్వమున్
గేలును లేక పట్టుకొనుఁ • గేవలమద్భుత వస్తువంచు ని
న్బోలఁగ సన్నుతింతుర్ శ్రుతి • మూర్ధవిదుత్తములైనవారు తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 54

ఉ. మాలికుఁడాదృతిన్గుసుమ • మంజరిఁబూవుల గోయుభంగి భూ
పాలుఁడు దాఁగరంబుఁ గొనఁ • బాగగుబొగ్గులకై మహీజము
ల్గాలుచుభంగి భూప్రజలఁ • గాసులకైకలచంగరాదు తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ 55

ఉ. వాలగుకన్నదోయి వస • నైకృతమాస్మితమెన్న నెంప తే
డ్రాలుగదాకుచద్వయి దుర్ • ధంబగు మాంసపుపిండయుగ్మపకాఁ
బోలునె యోషదానిరయ • భూమిగనుండిన రమ్యయంట తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు • పీపరహృత్తటి హేమసత్పటీ 56

ఉ. మేలునుగీడునుందెలిసి • మేదిని న్యాయముమీరకుండ నాఁ
జాలగ ముఖ్యులేసరణి • సాగుదురట్లు జరింతు రన్యులున్
జేలను మేయునావుఁగని • చేరునె గట్టున మేయ దూడ తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 57

ఉ. నాలుగుపూరుషార్థములు • నమ్మిభజించిన వారికిచ్చు ని
న్నాలదు వల్దనన్గుసుమ • చాపుఁడు వారిఁ దృతీయమర్థమే
చాలుననంగ జేయుఁబిత • చాగముపుత్రులు సైతురెట్లుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు • పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 58

తారావళి.

ఉ. పూలధనుశ్శరంబులుగఁ ♦ బూనిమనోహర వాక్ఛకాశ్శ్వఁద్రై
బాలుఁడు మీకుమారుఁడతి ♦ పౌరుషమొప్పఁగ శైలచాపుఁడు
శూలివృషాశ్వనుండు మగ ♦ సొంపునువీడఁగఁజేసిగెల్చెఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 59

ఉ. ఐలబిలాత్మజా భ, రణీ♦ తా భరణాంగ మనోజ్ఞసత్ప్రిభా,
వారిత దేవరాజసభ, ♦ భవ్యయశోంచిత సర్వదిజ్నభా,
స్థూలరజస్తమోంధజన ♦ దుర్లభ, సాదర రక్షితేభ, తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 60

ఉ, నీలగళుండు కృత్తికమ ♦ నీయతకెంతయుఁ దృప్తుఁడై మది
న్నేలిపసిండి వల్వజిగి ♦ మీరుచెరంగున ముత్తైపుంబను
ల్లాలవు నీదుత్కృష్టికది ♦ సత్యమెకా సిరికోర్కిచిన్న తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 61

ఉ. పాలితదేవ? త్వచ్చరణ ♦ భక్త్యధిరోహిణికల్మిలేక యు
ద్వేలపు మర్త్యహార్యతల ♦ విస్మితహారి విహారులౌటకుం
జాలరదెట్టిమానవులు ♦ సత్యమటంచును నేవచింతుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 62

ఉ. వ్రాలదె పాపమస్మృగణి ♦ రంబిలపైని భవత్పదార్చనా
శీలతరత్నువేచికడు ♦ భీకరభంగిని సంచరించినన్
నీలఘనాఘనాభకమ ♦ నీయశరీర మనోజ్ఞకాంతి, తా
బేలులమేటి రమ్యమ్మృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 63

ఉ. శ్రీలలితానవద్యజని ♦ సిద్ధమ్మృదుత్వ కృపారసార్ద్రితా
శాలిహృదబ్జ, యబ్జహిత ♦ చారుకిరీట, కిరీటరత్నరు

గ్జాలనిరస్తదిక్తిమిర ♦ సంఘబలా, బలవైరి పూజ్య, తా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 64

ఉ. శ్రీలలనాపునర్వసు సు ♦ సేవధిమాత్మసుతంవిధీషయా
లాలయ తేజనాయ సక ♦ లంహిదదాతియటంచు శాస్త్రవి
న్మాలులుబల్కుచుంట నుర ♦ మామణిఁ దత్సుతునింభజింతుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 65

ఉ. నీలఘనంవపుష్యమిత ♦ నీరజవిభ్రమమానసే హృది
శ్రీలఃనామయంనయన ♦ సీమని సత్కరుణామయంమహః
పాలయతుప్రచండతర ♦ పాపతమస్త్రయనంగఁబోలుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 66

ఉ. తాలిమితోడ స్వాంతవర ♦ తామరసార్పణ మొప్పఁజేయఁగాఁ
జాలినయట్టివారలు వి ♦ శాలవనాద్రి సరోవరాదులం
బూలకుఁగాశ్రమంపడఁగ ♦ బూనరొకప్పుడొకించుకేనిఁ దా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 67

ఉ. చాలఁగృతానధ్యానమున ♦ సంభవమొందెడు సర్వపుణ్యము
ద్వేలమఖాళిఁద్రేతనగు ♦ విశ్రుతపుణ్యము ద్వాపరమ్మునన్
బోలఁగఁబూజలన్గలుగు ♦ పుణ్యము నీనుడి నిష్ఠగలుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 68

ఉ. నీలలితాంగగోపనము ♦ నేర్పనకైతల పుబ్బధారుణీ
పాలురు నీతిశాస్త్రచయ ♦ పర్వనమిద్ధసుధాబివీచులం
దేలుమ రాజహంసమతిఁ ♦ దేటపడ న్విహరించుచుండ్రి తా
బేలులమేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 69

ఉ. చాలుగుణోత్తరాత్ముఁడనఁ ♦ జాలినపుత్రుఁ డొకండె యెంచగా
వేలకొలందిపుత్రులు వి ♦ వేకవిహీనులు పుట్టుటేటికిన్

రాటాకగంపెడైన నొక ♦ రత్నముతో సరివచ్చునట్లుఁ దా
చేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 70

ఉ. చాలినఁ జాలకుండినఁ బ్ర ♦ శస్తము హస్తగతంబె విత్తమాఁ
బోలదు బంధుసంపదలఁ ♦ బొంగుట యేరికి నీదుభార్య ము
న్నేలఁజనించెఁ బాలకడ ♦ లెన్నన నీమతుతుందకందరం
చేలోకొ? పాలబీదయును ♦ నింతయు దంతియుగాంచియుంట తా
చేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 71

ఉ. వేలకొలంది తప్పులును ♦ వేయుటనొక్కటి యొప్పుగల్గిన
న్మేలని సన్నుతింతు వ్రిపుడ ♦ మిన్నరిగల్గినవారి గోపికా
చేలహృతిస్థలంచినను ♦ జిత్రము ద్రౌపది మానరక్షఁ దా
చేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 72

ఉ. నేలయు నింగియున్దిశలు ♦ నిండగ స్వాతిశయంబుఁజూపు ని
న్నోలదు బూజఁజేయనను ♦ భూరిభయంబున నిచ్చలర్చకు
ల్గోలులఁగట్టుభంగి నుము ♦ దామసమర్చితుఁ జేయుచుందు వ్రి తా
చేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 73

ఉ. శ్రీల! ద్విజాళికి న్విధిని ♦ షేధ నుబోధమొనర్చు నీవచ
శ్శీలవిశాఖభేదమునఁ ♦ జెప్పబడున్ శ్రుతులంచువానిఁ దా
నాలవవాఁడు గోరికవి ♦ నన్ జతుపూరణమొప్పునందువ్రి తా
చేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవర హృత్తటి హేమసత్పటీ. 74

ఉ. కీలిప్రదీపరూపమునఁ ♦ గ్లిష్టదశావశమాచు స్నేహమే,
వేలలఁ గోరుచుండిన వి ♦ వేక విహీనతఁ గాలియార్చఁ దా
లోలురమిత్రసంతతుల ♦ లోపల నెన్నుట విన్న నేవ, తా
చేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 75

ఉ. నీలకు భూమికి న్ర్రమయ ♦ నిక్కము చిన్నగనుండి సద్గుణ
శ్రీలను బెద్ద గాన మహి ♦ మీమణిగాఁ దనరారు కేతకిన్
వీలగు జ్యేష్ఠతన్గనన ♦ మీనదళంబున సౌరభాప్తిఁ దా
చేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ మీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 76

ఉ. కాలము దేశవస్తుగతి ♦ గమ్యముగాని నిజానుభూతికిం
బాలయి యుండ నేరనియ ♦ భాగ్యుఁడు బాహ్యసుఖంబుగోరెడున్
కూలధనంబు పోవిడిచి ♦ మూర్ఖుడు వడ్డిని గోరు భంగిఁ దా
చేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ మీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 77

ఉ. చాలఁ బిపాసఁ గుంది యొకఁ ♦ జాతక మాతురమై భజించినం
జాలఁగ రంగి మేఘుఁడిదు ♦ సారజలంబు నభోంతరంబునం
గాలియణంచి పుష్పఁ బరి ♦ కంపిత భూజనులిట్టులెందుఁ దా
చేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ మీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 78

ఉ. ఏలిక నీవు విశ్వమున ♦ కెల్లొనరించినఁ జెల్లువాహినీ
పాలునిగాఁగ జేసి జడ ♦ భావుని మామను నీరు వాయుజం
గాలముఁ బుచ్చి త్రిప్పెదవు ♦ కంజజు రాజ్యము గొమ్మటంచుఁ దా
చేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ మీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 79

ఉ. శైలకఠోర తాగుణము ♦ జక్కగ జూపును నీదు నీవు దా
మాలతికన్న నీ మెదద ♦ మంజులమయ్యును సప్రకాశమా
నేలిక పైకిభీకరుఁడ ♦ యిమ్మడిలోనఁ గృపాలుఁడౌనుఁ దా
చేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ మీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 80

ఉ. శ్రీల! భవత్కథా శ్రవణ ♦ చింతనవందన పూజనాదులం
గాలముఁ బుచ్చు ధన్యులల ♦ కంజజు రాజ్యము దాలభించినన్
హేలగఁ జూతు రేకదయ ♦ హీనమహోన్నతిఁ దృప్తులై యుందు దా
చేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ మీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 81

ఉ. నేలను బాసి యల్పవధ ♦ నిష్ఠనువారి తపంబొనర్చి నా
మీలకజందు మెచ్చియని ♦ మేషతనిచ్చి యమర్త్యధర్మమీ
జాలమికెన్నఁ గారణము ♦ జాలరులిచ్చెడి లంచమానుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 82

ఉ. తాలిమిఁ గల్గియోగిశత ♦ తారజపం బొనరంగఁ జేయుచుం
గాలము వస్తుదేశగతి ♦ గమ్యముగాక భవత్పదంబ న
న్వాలగు సత్ప్రబోధసుఖ ♦ విగ్రహతన్గనుపట్టియొప్పుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 83

ఉ. శ్రీలత్వదేకపాత్రనఁగఁ ♦ జెల్లవె యెల్లజగంబులారయన్
బోలఁదదంశలందొకటి ♦ భూతలమందుఁ జరాచరంబుల
న్వాలెగణింప శేషునకు ♦ వింతయు నీమహిమానుభూతిఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 84

ఉ. పాలసులైన రాక్షసుల ♦ పాల్పడు నాయమృతంబుఁ గొంటకై
చాలితివాదురూపమున ♦ సభ్యులకా యమృతాప్తిఁ జేయఁగా
శ్రీలనిశాముఖంబులను ♦ సిద్ధున వేషనకాఁడుమూపు తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 85

ఉ. ఏలది రేవతీరతప ♦ మేలది జాహ్నవితీర సంస్థయం
బేలది దానధర్మముల ♦ నేకములక్కడ పుణ్యభూములం
జాలు భవత్పదాబ్జయుగ ♦ సంస్మృతిమాత్రమె సర్వమియ్యఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ.

ఉ. వ్రేలను ముద్దుటుంగరము ♦ వీనులఁ గుండలముల్శిరంబున
న్మాలువుపాగ యున్నటుల ♦ చారువిభూషణముల్గరద్వయిన్
నాలుకవర్ణభూషణము ♦ నన్గయి చేసిన వాని కేల తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ.

ఉ. కాళిమగాఁగ మారదె ము ♦ ఖంబున నక్కట స్వర్ణకాంతియున్
దేకయౌఁగదాత్మణము ♦ తీరున మేరు సమానుఁడయ్యెఁ దాఁ
గేలిడిలాతినిమ్మనుని ♦ కృష్ణతగల్గిన యట్టివేళఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 88

ఉ. ఓలినవాంకపజ్క్తిఁకొన ♦ మందఁబడంగలవేని తారక
శ్రీలనుగల్గు రేణువులు ♦ నేర్పున మున్నలకించఁగానొకే
చాలుగనప్డు నాదురిత ♦ సంఖ్యయవున్నను బోవుతు వెట్లుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 89

ఉ. చాలధనిన్ భజించుగతి ♦ స్వాంతములోపల నిన్ స్మరించినన్
గాలవె పాతకాటవులు ♦ గల్గవె శాశ్వతసంపదున్నతుల్
శ్రీలలనేశ మాదృశుల ♦ చిత్తమునందిదిదోచదెప్డు తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 90

ఉ. కాలు ప్రదక్షిణం బొనర ♦ గాఁ జరుపంగఁను బూజఁజేయఁగా
కేలును నీదునామతతి ♦ కీర్తనమొప్పఁగఁ జేయుచుండఁగా
సాలుకయు న్శిరస్సును బ్ర ♦ ణామము సేయననుగ్రహింపు తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 91

ఉ. మేలని ధర్మముందెలిసి ♦ మేకొని జేయ నధర్మవేదినై
జాలను జేయకుండుటకు ♦ స్వాశయవర్తి భవన్నియుక్తికిం
బాలయి సంచరించితిని ♦ బాగగునోగగు నాకదేల తా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 92

ఉ. శ్రీలలనేశ! యర్థిధనిఁ ♦ జేరి యభీష్టము వేడి పొందఁగాఁ
జాలమిదాతదోషమన ♦ శక్యమె నీకిపుమన్నసియడే
యేలబహూక్తియియ్యనిది ♦ యియ్యవు నీవిలనేర్చికైనఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యామృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 93

ఉ. కాలిశిలల్ స్త్రీలంగనుట ♦ పాద్మజపూజ్యతఁ గాంచియుంటయున్
గాలవిషగ్రయుక్తమునఁ ♦ గాఁ జనుఁ జెండ్లమునింగి గుంపులుం
జేలు నటన్న గాథ జగ ♦ తీతలమందు వినంగ లేదె తా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్కటి హేమసత్పటీ. 94

ఉ. ఏలికలాతి యాశ్రితుల ♦ కిష్టము నర్పఁగ రాలవీపునం
దాలిచి మోయఁబూనునటు ♦ తన్నగమున్ గొను వారలాత్మలం
దాలుగ నెంచియార్వఁగని ♦ యున్న మొసంగునె సాపసంగఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్కటి హేమసత్పటీ. 95

ఉ. చేలపరీక్షణంబొనర ♦ జేసిననేమగు నక్షరావళుల్
సాలపరీక్ష సేయఁదగు ♦ శాస్త్రనిసర్గవిపత్తముండనం
బోలనటంచుఁ బల్కనొకొ ♦ యారదిగంబర తాగుణంబుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్కటి హేమసత్పటీ. 96

ఉ. చీలిచినాఁడ నక్కరము ♦ చిన్నము పొట్టను లేనియట్టివాఁ
చాలుఁడు పంక్తితానుకృతిఁ ♦ జాయత దాఖ్యనుగాంచి ముక్తనుం
బోలిన మాయ ముక్తిమన ♦ భూనిత రాఘవము గొనహస్త దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్కటి హేమసత్పటీ. 97

ఉ. కాలపరాపరత్వములఁ ♦ గావ్యము సాధనసాధువంచునా
పిలుగు నే గుణాగుణం వి ♦ వేకల రెండిట గొంపు [illegible]
గాలముమూర్ఖుండనన్యసుతి ♦ సాక్ష్యకృత్యబోధనంబు నిస్తనుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్కటి హేమసత్పటీ. 98

ఉ. పేలవమధ్యభద్రవర ♦ పీఠనివాసిని పద్మహస్తయా
శ్రీలలనాంబ నీహృదయ ♦ సీమ ముకీయ మహాప్రదానము
ల్పోలికగాలందిగన్పడిన ♦ విస్తృతిజేయుత బాలుడంచుఁ దా
బేలుల మేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్కటి హేమసత్పటీ. 99

ఉ. పూలనుగూడి నూలుసిగ ♦ బొల్పుగఁ దాల్పఁబడున్ భవద్దయా
శ్రీలలితాబ్జవీచి శుభ ♦ శీకరమౌక్తిక సన్మణిస్ఫుర
న్మాలికసంగతిన్ గనదె ♦ మామకవాగ్గుణ మాదరంబుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 100

ఉ. శ్రీలలనేశమంగళము ♦ క్షిత్యబలాధిపమంగళంబు ని
లాలితకాంతహస్తశుభ వి ♦ లాస సమాదృతమంగళంబు ది
క్పాలకపూజ్యమంగళము ♦ భక్తజనావనమంగళంబుఁ దా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 101

ఉ. శ్రీలలనేశపద్ముల నృ ♦ సింహమనీషికి వేంకమాంబకుం
బోలఁగఁ బుత్రుఁడన్ భువన ♦ పూజితకృష్ణయతీంద్రశిష్యుఁడన్
శ్రీలనృసింహసంజ్ఞుఁడను ♦ జెప్పితి నీశతకంబుగొమ్ము తా
బేలులమేటి రమ్యమృదు ♦ పీవరహృత్తటి హేమసత్పటీ. 102

చంపకము. వెలయుచునుండఁగావృత భు♦విన్ రవిచంద్రములుండుదాక నే
ర్పలరను పండితోత్తములు ♦ నాదరబుద్ధి గ్రహింతురిగాత వి
ద్యలలరు గోరుబాలురు స ♦ దా పఠియింతురుగాత దీని, శ్రీ
లలనవిలాసమొప్పఁగను ♦ లబ్ధజయుండయి వృద్ధిఁబొందుతన్.

శుభమస్తు.

శ్రీ దుర్గాంబాయై నమః.

సత్యవ్రతి శతకము.

నతగిరిజా పదపంకజ। వితతోపాస్తి ప్రశస్త విస్తృతమతికిన్
గృతికిం గణపతినృపతికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 1

ఖ్యాతిధగవర ధీమనకును। హత బాహ్యాభ్యంతరారి కనుపమసంప
త్ప్రీత తావిత బుధకోటికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 2

శతధృతిపసితాకరధృత। తతవీణాస్వరమనోజ్ఞ భాగామధురా
మితశుభకవితాశాలికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 3

సితతోన్నత భుజశక్తికి। జితవైరి నృపాలవీర సేనాతతికిన్
శితకీర్తి వితతజగతికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 4

అతిమధుర వచనరచనా। వితతోరు రసోక్తి సూక్తి విద్వజ్జనతా
స్తుతిరత్న రవ్యాహారికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 5

శ్రీతివాణి హస్తమెట్టిన। సుతజన్మముచేత నేమి చొప్పదుభవికిన్
పితృతోన్నతి మెవ్వానికగు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 6

యతికెప్పుడు ప్రణవముదగు। బతిపోషితుడేగు దేర భార్యకు నెవరా
నుతులెట్టివానికిందగు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 7

కృతయోగుఁ జెప్పుమహరిఁగను। కృతకృత్యుని కేమియగును గే...
సితయశోమెవ్వనికయ్యెడు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 8

పతిసేవ సాధ్వికెప్పుడు। సతికేమగు దానిచేత శాశ్వతకీర్తుల్
క్షితియందెవ్వని కయ్యెడు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 9

భృతిభృత్యుల కేదనుకను। భృతిచే భృత్యులకు నేమి ... పొందుమహిన్
నుతకీర్తికాయమెవనికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 10

శ్రుతిమనన మెంతకాలము। క్షితిసుతులకు దానఁ జత్న సీమల నేమా
...ధము కాదవనికిజని। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 11

స్మృతిచోదితంబు సత్యము। బతులమహాకీర్తి గలుగు నా సత్యముచే
నుతగతికీర్తిం గాపున। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 12

హితులగుచుర హితులందరు। ... విశ్వమునన్
ధృతిసత్యమాడఁగావున। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 13

క్షితిచిసనా సంకల్పులు। సుతసూనృతవాక్యులనఁగ సుందరినీచా
నతుఁ...మఘ్రాణ పత్యతి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 14

పతిసంకల్పుఁడు రసకు। సుతవారిక సత్యవాక్కు ... వరించున్
నుతులమితానస్వంబులు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 15

జతనంబుచేత నాలుక। జతఁగూర్చుచుఁ గల్లమాట జాల్చుడు ...
జతఁగూర్చు దుఃఖకోటుల। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 16

మతిమంతుల మతిమత్తయు। ధృతిమంతుల ధైర్యమయు ...
క్షితిసత్యగరిమఁ గావున। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 17

మతిమంతుల మతిమత్తయు। ప్రతిభావత్ప్రతిభ ...
... సన్మతికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్.

మితముగఁదుగ్రీటికాలంబున। నతినిందితమ్మైన యనృతమాడినవారల్
క్షితియందుసంతసింతురు। సతతము సంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 19

వ్రతరాజమునఁగదఁగఁదే। శ్రుతిచోదితమ్మైన సత్యసంభద్వ్రతమున్
హతపాపతహితపుణ్యాత। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 20

మతిఁజింతఁజవికెఁబిమ్మట। మతిమంతుఁడుధర్మజుండు మాన్యునిగురునిన్
హతుఁజేయ నన్నృతమాడుట। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 21

ఇతరవ్రత శతకోటులు। శ్రుతిసత్యవ్రతముతూచి చూచినఁదులలో
నతిభారమగుట సత్యము। సతతము సంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్.. 22

పృతనాపతిచావునకై। పృతనాపతి కొడుకుచావు పృథకొడుకునకున్
వెతఁదెచ్చె నన్నృతమగుటను। సతతము సంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 23

శ్రుతిసత్య వ్రతమందురె। వ్రతకోటులు లాతివినుము రహికరికాలన్
బ్రతిజంతుపాదమటులన। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 24

క్రతుఫలములు జపఫలములు। శ్రుతివాక్యపురాణపఠనశోభితఫలముల్
శ్రుతిసత్యమందు నిలుచుట। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 25

క్రతువేలజపమదేలా। శ్రుతివాక్యపురాణపఠన చోదనచేలా
స్మృతులేల సత్యమున్నను। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 26

శతజన్మల సుకృతంబులు। మతిమంతులరసనలందు మరిమరివెలయున్
నుతసత్యరచనలనఁగను। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 27

హతపుణ్యులు కృతపాపులు। మతిహీనులురసనలందు మరిమరిఁగల్గల్
గతభీతులగుచు మాటన। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 28

హెచ్చుఁగవితమధురిమ। యతిశయమధురిమమదాని కలయానీతిన్
ధృతిదానిమీరసత్యము। సతతముసంతసమెసంగు సత్యవ్రతికిన్. 29

అతితీక్ష్ణమవనివిషమగు। నతిశయతీక్ష్ణంబటందు రబ్ధివిషమున్
క్షితిదానిమీరనన్నృతము। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 30

క్షితినవుయయిన కస్తురి। యతిదుర్లభమలినసులభ యమృంగాక్షి కరసా
క్షితిసత్యవాక్కుదట్లన। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 31

ప్రతివర్ణమధురతాప్తిని। ప్రతియనఁగావలయుసుధకుఁ బ్రసవాంచితస్మై
క్షితిసఫలమగుటసత్యము। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 32

శ్రుతివర్ణధర్మవర్తికి। శ్రుతిమాళిసమున్నతార్థ శోభామతికిన్
స్మృతసర్వకృత్యతతికిని। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 33

శ్రుతిసత్యమనఁగ బ్రహ్మము। సతతశ్రవణాచ్ఛమనన సద్ధ్యానములే
వ్రతమననొప్పునుగావున। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 34

స్మృతిసత్యమనఁగ వ్యవహృతి। స్థితిమార్పకయున్న దానిజెప్పుటయాటన్
వ్రతమనమార్పకఁజెప్పుట। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 35

క్షితిలేకయెపుడు నుండెడు। నతులానందానుభవమె యగుసత్యమనన్
వ్రతమగుటందత్సన్నిష్ఠయు। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 36

శ్రుతమునుదృష్టముస్పృష్టం। బతినశ్వరమగుటవాని యాస్థల్వీడిన్వ
స్థితినున్నయట్టివానికి। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 37

ధృతివొప్పుమతిచలించును। గతిగానఁగరాదుమదిని గాఢతమంబౌ
వ్రతివొప్పునన్నృతికెంతయు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 38

సతతొకటిఁ దలచిదానికిఁ। బ్రతిఁగామరికొన్ని పన్ని బద్దులుసుద్దుల్
పతియుచుచెతఁగను నన్నృతియు। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్.

ధృతిసత్యవచనవర్య। చ్యుతమధురరసప్రవాహ శోభితలీలా
స్తుతగానమొప్పుచుదన। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 40

క్షితిసత్యవాణివాణిగ। మతిదలపోయుచునుగొలుచు మానితహంసీ
ద్యుతియనస్సితరుచి తనరుట। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్.

క్షితినన్నృతవాదికపయశ। మతిదారుణశీల జగమునంతయుగప్పన్
మతిపొడమమేలుకట్టుగ। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 42

క్షితిలేదుశేముసూన్నృతి। కతిదారుణమైనయట్టి యాపదలడగున్
వితతోన్నత సంపదలన। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 43

అతిమధురం బతిమృదులం। బతిరమ్యం బతిమనోజ్ఞ మతిపావనమం
చతిగౌరవింపసత్యము। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 44

అతిదారుణమతిఘోరం। బతిసాహసమత్యనర్థమని తత్త్వవిదుల్
మతిగర్హింపనసత్యము। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 45

నతురానసపరస్పృష్టికి। బ్రతిజేసినకుశికసుతుని ప్రజ్ఞలుసత్య
వ్రతికేమి జేయుశేమిని। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 46

మతివిధితలపోయు చనా। గతకలిశుకినుండి సత్యగౌరవగుణముల్
ధృతిగొనిమాటలలోనిడ। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 47

సితికంఠుడువిషమున్గొన। గృతపూతఖ్యాతినణువు తెగసిగిరిగొనియన్నృతిన్
నతియించు గొలువమాటల। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 48

కృతసత్యామృతపానులు। హృతపాపులు దృశ్యసృష్టి హేలానిమిషుల్
క్షితిసూనృతులమనులగుట। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 49

కృతదేవతాపరాధులు। హతసాధులసాధుకృత్య లాహావపరులున్
క్షితిదితిజుల నన్నృతులగుటను। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 50

అతిరక్త మృదులపల్లవ। తతశోభనునెగడరసన తగసత్యవచః
ప్రతతిసుమనోమనోజ్ఞత। సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 51

అతిరక్తపల్లవోష్ఠ। స్మితపుష్పవచోర్థమధును సేవితరసన్
హతకాన్నృత విషమూడమి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 52

సతమిది కాదని యొడలిని। వెతకిచ్చుచు యశపుటొడలు వెతకుచు నిచ్చల్
చతురులిలకల్లలాడమి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 53

ఇతరేతరగతిసాధక। మితరేతరమూలకంబ ధీశసుభాజ్ఞా
శ్రుతిసత్యయుగము గావున। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 54

ధృతిసత్యమహిమ గనుగొన। శ్రుతిసత్యపరాయణత్వ శుద్ధవ్రతికా
సుతుసాంగువంశ్య మెరుగమి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 55

క్షితికల్పవల్లి గాదా। మతిగన సూనృతలతల్లి మనుజులకెల్లన్
వితతాభీష్టములిచ్చుట। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 56

సతతము విశ్వసనీయత। వితతేష్టము జేయ జనులు విశ్వములోనన్
ధృతిసత్యవాదికబ్బుట। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 57

ధృతసత్యవ్రతుగుణములు। క్షితినెన్నగ నెవరితరము చెల్లును రేణుల్
మతినెన్నం దారలన్దివి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 58

చతురాననుడతడైనను। మతిమంతుండతడునైన మహనస్పతిగతుల్
ధృతిజాలమి గణియింపగ। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 59

ప్రతిపదమందున నవిహత। గతిగలుగుటతోట్రుపాటుగనుగొనమిని దా
మతినైర్మల్యము గలుగమి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 60

ప్రతిపదమందు నస్ఖలితుడు। వితతామితభీతి మొగము వెలవెలబారన్
ధృతియుండ డెడదనన్నృతికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 61

సుతబంధుమిత్రభృత్యా। వ్రతతికి శ్రేయంబుగలుగు భాసురసత్య
వ్రతమున పుణ్యాంబాత్మకు। సతతము సంతతమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 62

సకలతాదిపకలదద్ధ ప్రతిపాదితశక్యలక్ష్య భావనభవిదా
న్యోన్యబాధితాత్మ నాసవ సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 63

ప్రతివర్ణము ప్రతిపదము ను ప్రతి వాక్యంబమృతమయతపర్వాదమగు నన్
శ్రుతులకు సత్యముపొదలుట సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్.

ప్రతివర్ణము ప్రతిపదము ను ప్రతి వాక్యము నిగమయుగాత్మ బాధదమగుచున్
శ్రుతులకు సత్యము కోచుట సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 65

కలిగిన ద్వైతిక త్రిపుటు ద్వైత కలిగి ద్వయమనుచు మసుతుడు కమలజునపుగన్
స్థితిసత్యవాదియొకడను సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 66

హితమగునసత్యము గా కి హితమగు సత్యంబు మిగుల నిచ్చటన చటన్
హితమగుట సత్యమున్నట సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 67

క్షితియందు వేరులేదొక గతిసత్యము కన్న కార్యకారణతతిలో
మతిదీని నెరుగుట గద సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 68

తెలియందు సర్వవిద్యలు ప్రతిభానము గాంచునట్లు పలుపున్నములున్
స్థితిగాంచ సత్యముండున సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 69

శ్రుతులును స్మృతులును పురాణో తిహాసములును విలసత్సూత్రకావ్య నానాగ్రంథముల
గతి తేషు సత్యమెవిధి సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 70

రతి వాలు మాట సౌఖ్యపు గతి జెర్వ్యము బొట బూటకంబు మొసంగున్
జతపడు మాటగలుగుట సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 71

అతిపవిత్రమగుట సత్యము గతకాలము మేలువచ్చు కాలముకన్నన్
హితకలితనటంగనిమది సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 72

తిసౌకర్యము గనుగొన మతిసత్యసమంబు లేదు మరియే క్రియలం
దితరము కరణాదు రూపము సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 73

సుశ్రుతదృష్టవచనవస్తు। స్థితిమార్చివిరాగరాంగ చేష్టలపేతున్
మతినురచిపల్కకుండుట। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 74

సుశ్రుతస్పృష్టవచనవస్తు। స్థితిమార్పగరాగవిరతి చేష్టలపేశున్
మతినిలపిలుకగాగని। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 75

నితతాఖిలమతిశక్తులు। జితవైరిసమూహానినుతశీలబలోన్నతిల్
హాలికల్లులగుట నస్మృతికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 76

సుతిసత్యవాణీముఖుడను। చతురాశ్యుననోజ్ఞశోభి శతధృతియను వా
క్పతిసత్యవాదిబోలుచుట। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 77

కృతినిరవద్యాంకకీదండ్యా। కతిహేయమాయనినుతించు కమలజనముగిన్
స్వసంపన్నతులనుటను। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 78

ప్రతిమస్యమొనర జేయుచు। ప్రతిసత్యముమరచుటరయ వహసికి పెంక్తిన్
మతియుస్వర్గట్టమునపసి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 79

స్మృతికతవెన్నవిడికొని। మతిచెడిసేతికినితిరుగు మాడ్కినిసత్య
వ్రతిలాతివ్రతముగోరమి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 80

మతిచెడియుయ్యాలబిడ్డని। వెతకెనునారన్నయట్లు విడిసత్యములో
వ్రతమును పెంచో నరశమి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 81

ధృతిజన్మదేయవితతికి। కృతకృత్యవిశేషవిమల కీర్తితమతికిన్.
ప్రతిపాద్య ప్రతిపాదికి। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 82

లతనందనక్రిఫ్రాప్రులు। మతిదేవ్రునకన్నయట్లు మాటలునోటన్
పితకేయమంటనల్లులు। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 83

సతినల్లనైనగోడలు। క్షితిగులమునుసల్లనైను చెడుగాగల్లన్
వ్రతిన్రతములన్నియనుటను। సతతము సంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 84

స్మృతినాటినుండికల్లలు హతిజేయగనలెనుసప్పుల నతిభరమవుగా
స్మృతిసిద్ధమగుంజు మొదలగు సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 85

చతురాననముఖవాసిని కృతపుణ్యాత్ముఖమునందుఁ గీల్కొనినిలువన్
స్తుతసత్పుండనగ నెల్లను సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 86

సతిమంచిచెడ్డలరయుచు కుతుకోన్నతినున్నయట్టి కోవిదతతికిన్
భృతులిచ్చిమనుచువానికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 87

సతతముశ్రీహరిపదములె గతియని మనమందునిలిపి గాఢసుభక్తిన్
నుతిజేయుచుండువానికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 88

ఇతరేతరభేదలుపక వితతాఖిలభూతవితతి విశ్వము నేనై
యితరము లేదనువానికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 89

శ్రుతివిహితకర్మలన్నియుఁ బ్రతిదినమునుజేసిఫలము బరమేశునకున్
మతిసర్పించెడివానికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 90

శ్రితవరదసుభక్తుడ నతిదైన్యములాత్మచోట నర్వామునాకున్
గతిసేవయనినవానికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 91

శ్రుతులనుసాంగముజదివియు మతినివదర్థంబుదెలిసి మరితత్క్రియలన్
ధృతిసడపు నట్టివానికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 92

అతులితధనధనదోన్నతి కతులితవితరణసుకీర్తి కతిశయమతికిన్
శ్రితభరణచణసుసితికి సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 93

జితపరునకు శుచిశీలున కతిభక్తిసమర్చితాధి కారాధ్యునకున్
వితతాఖిలసన్నుతికిని సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్ 94

మతియందు సుప్రసాదము గతియందుననింద్యవృత్తి గామము నందున్
హితవిహితవృత్తి గలిగిన సతతముసంతసమొసంగు సత్యవ్రతికిన్. 95

ఉ. చంచలబుద్ధులై శుభవిచారము సేయక యెవ్వరేని తా
రెంచఁగ స్వర్గసౌఖ్యముల కెల్లను భాజనమైన పుణ్య మా
ర్జించిన వార లైహికసుఖేచ్ఛను దానిని రిత్తపుచ్చినన్
గించము మార్చి మట్టిలను గైకొనువారలు కారె చిత్తమా. 6

ఉ. నందతనూజు పాదములు నమ్మి భజించెడు భక్తవర్యతోఁ
బొందు ఘటించు పాపి విడి పోవును పాపసమూహ మన్నచోఁ
జెందునె పాపి పాపతతి శ్రీహరిభక్తు నొకప్పు డేనియున్
గందకు లేసి దా దురద గల్గునె బచ్చలి కెన్నఁ జిత్తమా. 7

చ. మొదలను వర్ణమాశ్రమము పుణ్యము పాపము వాని వానికిన్
విదితము లౌను వేదముల వేలకొలంది విధుల్ నిషేధముల్
వదలు నవన్ని బ్రహ్మమను వానికిఁ దుట్టతుదం గనుంగొనన్
జదువుకొసంగ నున్న మతిసాగె నన న్నిజమౌను జిత్తమా. 8

ఉ. కొందఱు స్వర్గసౌఖ్యమును గోరక యుందసుఖంతు రెంతయున్
గొందఱు స్వర్గసౌఖ్య మనుకూలత నొందుదు రైహికాస్పృహన్
జెందిన వేశ్య నందఱకుఁ జేకుఱునే సుఖమంచు నిందుఁ దా
నెందును మందఁ బాలొసగి యింటఁ గనం బెరుగీరు చిత్తమా. 9

ఉ. విత్తముచేత మత్తిలు వివేకవిహీనులఁ జేరఁ బోజ నీ
తత్తరమేల బేలవయి దానను నీకిదె కీడు మూడెడున్
మత్తత కల్గు విత్తమను మాటది బూటక మౌను మైత్రిచే
నెత్తఱినబ్బునే సిరులు హెచ్చుగఁ దాఁ జెడుమబ్బుఁ జిత్తమా. 10

ఉ. మచ్చికఁ జేరి లోనఁ దను మాటికి మాటికి హెచ్చరించుచున్
వచ్చి సమస్త బాహ్యసుఖ వైభవ మిచ్చి సుషుప్తి డయ్యనీ
న్నెచ్చునె యాత్మఁ జించుకయు మేమరనైజ సుఖానుభూతిలోఁ
బచ్చగ నున్నసందఱును బందుగులౌదురు కాదె చిత్తమా. 11

చ. విలసిలుచుండు నాప్రకృతి విస్తృతిఁ బుట్టి జగం బదెట్లనన్
దెలియఁబడంగఁదా ప్రకృతి తెల్లముగాను గుణత్రయంబనన్
గలిత గుణత్రయాత్మకతఁ గాంచనిదెద్ది జగంబులోపలన్
గుల మిల నల్లనౌనుఁ గద కోడలు నల్లనిదైనఁ జిత్రమా. 12

ఉ. దొడ్డగు వర్ణమాశ్రమముఁ దుంగ తపంబును యాగయోగముల్
సడ్డగఁ జూడ డచ్యుతుఁడు చక్కనిభక్తికి మెచ్చి వశ్యుఁడౌ
నడ్డములేదు మోక్షమిడు నయ్యది యట్టిది కాదె చూచినన్
వడ్డనవాఁడు వశ్యుఁడయి వ ల మేలుఁగుడుబంతి చిత్రమా. 13

ఉ. ఇట్టి విచిత్రబుద్ధులకు నిక్కగు సృష్టికి సాయమూన నీ
కట్టిన దాసకంకణము గౌరవమబ్బుట నుబ్బ నీశుఁడున్
గట్టిగ నీదు రూపమునఁ గన్గొనబోల దణుప్రమాణమై
పొట్టిగనున్న వానికిలఁ బుట్టెడుబుద్ధులటండ్రు చిత్రమా. 14

ఉ. నేయినువర్ణముద్రలు వివేకవిహీనుఁడు బీదవానికిన్
దోయిటఁ బెట్టి ముందుఁ గడుఁ దోరపువడ్డినిఁ గోరి దానికై
న్యాయసభం దదన్యధన హానిగ వెచ్చము హెచ్చుచేసెడున్
బోయిన కంటమందిడినఁ బొల్పుగనున్నది యూహఁ జిత్రమా. 15

ఉ. మంగళరూపు మాధవుని మానితపీఠిని నిల్పి ప్రీతితో
రంగుగ నర్ఘ్యపాద్యముఖ రాజసపర్యలఁ జేయ నేమపుం
భంగిని దెల్పి నీకు దృఢభక్తి జనింపఁగఁ జేయ నాయమౌఁ
దొంగల వాకిటం బడకఁ దొల్తన వేసిన యట్లు చిత్రమా. 16

ఉ. నిందిత కార్యవర్జన వినిర్ణయత న్స్వపరోభయేష్టముల్
పొందిన వేడ్కఁ జేయుచును శేషస్మృథాగమ నీయ కాలమున్
నందదితనూజు పాదముల నమ్మిభజించుటచేత నెట్టనౌ
సందని పూర్వదేవులకు సర్పణమౌ ననునట్లు చిత్రమా. 17

ఉ. ఇంటికి ముంటికిన్నడుమ మిక్కుటమౌ యశమంది హెచ్చుగా
నుంటయు బాహ్యశత్రువిజయోన్నతిఁ గాంచుట లోని శత్రులన్
గెంటను జాలఁడేని నృపతికి శ్లాఘిరుంచును లాతికట్టునే
యింటను గెల్వకున్న నరుఁ డెట్టులు రచ్చల గెల్వుఁ జిత్తమా. 18

ఉ. శ్రీపతిపాదసేవనముచేత సుఖింతుమటన్నఁ బూర్వపుం
బాపము లాపదాత్మకను బాధ నొసర్ప ననారతంబుగా
నోపఁగ రాని యట్టులన సడ్డగ దేహము సడ్డపెట్టనోఁ
దాపులఁ గొడ్డుకడ్డముగ దాపిన రోలను నట్లు చిత్తమా. 19

ఉ. వెంటఁబడం గడంగెదవు విన్న పదార్థము చేహరింపఁగాఁ
గంటను గాంచు నే తడవుగాఁ గబళింపవె యొట్టివస్తులన్
గొంటెవు లోనఁ గుప్తమరుదు కోవిదుఁడే నినుఁ బట్టి యోగి దా
నింటనుగల్గు దొంగనల యీశుఁడు పట్టఁగలండె చిత్తమా. 20

ఉ. పంగుతనంబగు న్నిగులఁ బాతకికి న్వరిషత్ప్రదక్షిణా
భంగ సుమంగళోద్యమము పట్టిన దుష్కర భూప్రదక్షిణం
బంగుగఁ జేయుచిహ్నము లపారము లాశనమైనఁ బట్టునే
మింగను లేదు దా మెతుకు మీసల సంపెగనూనె చిత్తమా. 21

ఉ. మానఁగరాదు కేవలము మానిత సచ్ఛ్రుతి చోదితక్రియన్
బూనికతోడ సత్క్రియలఁ బొల్పుగఁ జేయుచుఁ దత్ఫలంబులన్
మానసమందు నాసఁగొన మానిన జ్ఞానికి మేలగుం గదా
నీవిషయంబదికన్నఁ గనులేని మఱుందియు మేలు చిత్తమా. 22

ఉ. ఒప్పదె యాత్మపెక్కువన సుశ్రీఁ బ్రియంబులు దాని నైకదా
గొప్పగ దేహసౌఖ్యమునె కోరుచు నాత్మసుఖానుభూతికిన్
దప్పినఁ దప్పటంచు మఱి తత్త్వవిదుల్ వచియింతు రెంతయున్
జెప్పులు చిన్నవంచు మహిఁ జెల్లునె కాళ్లఁ గోయఁ జిత్తమా. 23

ఉ. బట్టువలెం గడుం బొంగడె బొంధితమై దొరకొన్న సబ్బలిం
దిట్టుచుం గట్టిం గాదము వితీర్ణము నేరె గొరయరిచ్చు వాస్తవం
డిట్టి విచిత్రవృం జనుల నెవ్వారదెచ్చుటం గాంచి యుందురే.
పెట్టినం బెండ్లివెట్టమిని బేర్కొనసాన మరొండు చిత్తమా. 24

ఉ. సింధుగభీరుండై సుజనశేఖరుం డెంతయు నిర్మలాత్ముండై
బంధురసత్ప్రవర్తనవత భాసిలు టెంతయు వమ్ము బోధవుం
గంధము లేనియట్టి యల కాపురుషాధము చోట నట్టిదా
నంధుని ముందట న్నిలుపు నద్దము వ్యర్థముకాదె చిత్తమా. 25

ఉ. ఏటికి భీతిలం గనుక యీచెడు దేహమునందుం జొచ్చినన్.
మాటికి మాటి కాపదలు మూనక నవ్వును బ్రహ్మయైనం దా
గోటికొనంత మాన్పగను గోపినుండై సెనరా దదేరికిన్
రోటం శిరంబు మున్నునిచి రోకలిపోటుసనేల చిత్తమా. 26

ఉ. సారమతిం గను. గొనికరె జక్కగ స్వర్గసుఖంబు నంగందా
వేరుగ నున్నదే విషయవిస్త్రుతి భోగముగాగ యద్దియే
పేరుకొనంబడుం గ్రతుల పేరిట లభించు నటంచుం బెద్దగా
దూరపుం గొండ యుండ జూచుం ధ్వనించును నున్న నాకం జిత్తమా. 27

ఉ. తుంటరి దేహమనిరము త్రుళ్ళుచుం జేయంగరాదు పాపముల్
వెంటనె పొంచియుండు దటి వెంచుచు మృత్యువు మర్త్యకోటికిన్
వింటివి కాలసూక్తి వివేకము తోడను బేర్చి భంగులన్
గంటికి రెప్పకుం గలదె కన్గొన దూరము కింత చిత్తమా. 28

ఉ. శాంతత నిర్మలాంతరత యన్నది నీయెడ కాల నృత్యయా
నేతటి లాతిచోం గలుగదెందుకె దానికి గాంగ భూజనుల్
భూతల తీర్థకోటులకుం బోదురు నిన్నిదనాది లోకులన్
చేతను వెన్నం బెట్టుకొని చల్లకు నేతికి వేడ చిత్తమా. 29

ఉ. ఇట్టటుఁ బోనిసి యువిక్కి కన్నుఁగ యోగములంద్రు రద్దియున్
బట్టుగ బుజ్జగింప నినుఁ బొల్పదు ముందును నట్టిదానికిన్
బెట్టుగ నెన్నిదంగములఁ బేర్కొను టెంతయుఁ జిత్రమౌఁగదా
యట్టులువోయినాయమకు నార్గరమొచ్చెదునట్లుచిత్రమా. 30

ఉ. భాసిలు బ్రహ్మమద్వయ మపాద మపాణ్యగుణా శ్రయుంబనన్
వీసము లేదు కాక రణవీక్షయు దానికి నట్టిదయ్యెఁ దాఁ
జేసె నశేషమౌ జగముఁ జెప్పఁదరంబె విచిత్ర శక్తులన్
గాసునకైన లేదు గతికల్గదు నూటికిఁ బర్వచిత్రమా. 31

ఉ. న్నోటను శ్రీహరీయని వినోదముగా నొకమారు వల్కినన్
గోటికొలంది పాపములు గొబ్బునఁ గూలి నశించు చుండఁగా
నేటికి ఘోరమౌఁ దపమ దేటికి దుష్కర తీర్థసేవయున్
గోటను తీరఁబోయినను గొడ్డటఁ గొట్టఁగ నేల చిత్రమా. 32

ఉ. వట్టిజగంబు బ్రహ్మమున వారకవర్తిలు నంచుఁ బల్కు ము
న్నట్టిగలేదు లేదదియుఁ గల్పితమంచు వచించు కంటె నీ
చెట్టది మున్నె లేదనుట శ్రేయమగున్ గనుగొన్న మిక్కిలిన్
ముట్టమిమేలు వంకమును ముట్టినదూడ్చుట కంటెఁ జిత్రమా. 33

ఉ. ఆచతురాస్యకీటమగు నంతయు బ్రహ్మమటన్న బోధకు
న్నీచరమంచి చెడ్డయన నేరని మూఢున కొక్కవానికిన్
గోచరమౌ సుఖోన్నతులు గోడికొనంతయు లాతికబ్బునే
గోచికిఁబెద్ద కోకకును గొంచెము చిన్ననునట్లు చిత్రమా. 34

ఉ. కొందలు కొందజేసుమతి కుంజరు లుండుదు రచ్చటచ్చటన్
బందలనేకు లిద్ధరణి భాగ్యవిహీనత నుండు రెల్లరన్
ముందుగ సేవ్యసేవకత పొల్పదు విట్టుల భేదమున్నచో
నందల మెక్కునందఱు తదమ్యులు వే రిలనాయఁ జిత్రమా. 35

ఉ. ఏస మొసంగ నేని తను వేడిన వానికి దాత ధాత్రిలో
నాసను గాసు వేడినను యాచకులందుర కెట్టివారలన్
భాసిలు కర్మచిత్రతను బట్టి యొకండు భయాను గుణ్యుఁడౌ
దాసరిజంగమన్న భిద తాక్కాను నూరికొలందిఁ జిత్తమా. 36

ఉ. మచ్చికఁ జేరుచుం గుఱని మానిత సచ్ఛ్రితి మస్తకోక్తిచేఁ
జెచ్చెర బ్రహ్మమందు మతిఁ జేర్చిన వాఁడు తదాత్మకుండగున్
నిచ్చలు వాదమందు మతినిల్పినవాని కవిద్యవాయునే
చచ్చెడుదన్క సామయిన శత్రులనెప్పుడుగూల్చుఁ జిత్తమా. 37

ఉ. ధారుణి ధర్మమబ్బు సముదార తపంబునఁ దత్తపంబనన్
సార తరోప వాసమగు సంతుయమాఁ దనుశోభ దానిచే
సారెకు సత్తపంబులని చారుత తగ్గక ధర్మమబ్బునే
గారగబిడ్డలుందు రెటుగాదెయుగాదెగ నుండఁజిత్తమా. 38

ఉ. వింతగఁ జెప్పనేటికిది వేద్యమె సర్వజనాళి కెప్పుడున్
జంతుసమూహ దేహములఁ జాలజరాభర మాక్రమించినన్
సుంతయు భోగవాసనల చొప్పు నశింప దొకప్పుడేనియున్
జింతలు చచ్చుమాత్రమునఁ జెల్లునె పుల్లన చావఁజిత్తమా. 39

ఉ. పెద్దగనుండియు న్గనగఁ బెంపగు నైజ సుదుస్సహప్రభం
గొద్దిగఁ గానుపించుచును గోమలరూపత మంచిచెడ్డలం
దిద్దుచునున్న సత్ప్రభుని దిక్కున భృత్యుఁడవజ్ఞ హాన్యుఁడౌ
ముద్దిడ నింటిదీపమని మోసము మీసలు గాలుఁజిత్తమా. 40

ఉ. ఉల్లము ఝల్లనంగఁ గరుణోక్తుల మిక్కిలిఁ జూపు దైన్యమున్
వెల్లడి గావటంచు నవివేకము చేతను గప్పుఁ దప్పులన్
గొల్లరొనర్చుఁ దన్నుఁ గనఁ గోవిదుఁ డెవ్వఁ డటంచు నీదు దాఁ
బిల్లులు గళ్లుమూసికొని పెర్గును పాలను ద్రావుఁ జిత్తమా. 41

చ. పసనెపి యోగసాగమును స్రోతల స్వాసమర్థులయ్యు దా
రైసదె దెలియంగ నేరకనె తెల్పఁగ వేడెద రమ్యతంబుగాఁ
బసరముకన్న మూర్ఖుఁడగు బాలిశు నొక్కని పెక్కు భంగులన్
దిసమొల వానివస్త్రమని దీనతఁ వేడిన భంగిఁ జిత్రమా. 42

ఉ. కొమ్మని యూరకెన్నరులు గోరిన విత్తముఁ గల్గిన శక్తిన్
సమ్మతితోఁ బరోపకృతి సాగిన యత్తఁకఁ జేయఁ గావలెన్
రమ్మని యామ్యకింకరులు రాకమునుం గమలాక్షుఁ గొల్వనా
నిమ్ముగఁ జక్కఁబెట్టవలె నింటను దీపము కల్గఁ జిత్రమా. 43

ఉ. జానుగ బ్రహ్మబోధకృతి సంతతపూర్ణ నిజస్వరూపతా
నానుభవంబు గాన జ్ఞానస్థితియు నోపికఁ జూపక యుండియు న్నహిన్
బూనికఁ జేయు కర్తవుని పోడిమికిన్ సరిరాక యుండునే
యేనుగు పండుకొన్న సరియెత్తున గుఱ్ఱముతోడఁ జిత్రమా. 44

ఉ. స్వీయము గాదొకప్పుడును జేటొనగూర్చు దలపోయ నాస్తికుని
గాయమనుగడ యదాయఁగను గష్టములబ్బును గొబ్బ గొబ్బునన్
హేయమటన్న బుద్ధి జనియింపక యుండునె మొట్టివానికిం
దీయమువేయ నెవ్వనిగ తీపుల చేటుగదా చిత్రమా. 45

చ. పాపభోగదన్ను ద్వంద్వములు పొందెడి స్త్రీలఁ జిత్రవిక్రియా
స్ఫురణము లేశముం గనిన పూరుషవర్యుఁడు నిశ్చలంబుగా
స్థిర దారు సత్పుష్పతి పరిశుద్ధ నిజానుభవోన్నతంపడగున్
దిగుమణిధారియే యయినఁ దల్లము పుల్లను బట్టఁజిత్రమా. 46

ఉ. ఉత్తమకర్తఁ జేసిన సుఖోన్నతుఁడై జనుఁ డెంతవానిదా
నెత్తి నీచకర్మమున నందున నందున దుఃఖియౌఁ గదన్
మెత్తఁ తనీచకార్యముల మానక చేయు సుఖంబు గల్గునే
విత్తిన విత్తనంబునకు వేరుగ మొల్చునె మొక్క చిత్రమా. 47

చ. ఇలఁగడు బీదయన్న యొక యెన్నికఁగన్న కుచేలు విప్రుని
స్థూల ఘనయాచనాలఘుని దొడ్డగఁ జూచి బహూకరింపడే
లలిత సమృద్ధు లిచ్చుతటి లచ్చిమగండగు కృష్ణుఁ డెంతయున్
గులమునఁ దక్కు వెట్లగును గూటికిఁ దక్కువువాఁడు చిత్తమా.

ఉ. వీలగు నంతదన్క శ్రుతి విస్మృత నైజ కులాశ్రమ క్రియా
జాలము సల్పియేని యతిశ్రద్ధగ శాశ్వత సౌఖ్యసంపదల్
జాలఁగఁ జాల రే కనఁగ స్వస్థమనస్కత సద్విజోత్తముల్
కూలియునాడ నా డెడును గుండయన న్వెన లేదె చిత్తమా. 49

చ. సకలసుకారణాన్వితమె సాగును గర్మ మతత్సహోత్తమతన్
సుకరము బ్రహ్మబోధ మని సూరిజనుల్ శ్రుతితచ్ఛిరోవిదుల్
ప్రకటనఁజేయు నీద్విశకము పాడియె యొక్కనియందుఁ గూడఁగా
నొకయొఱ రెండుకత్తు లవి యొప్పునె తా మిముడంగఁజిత్తమా. 50

ఉ. సారమతంబు లౌ తెలుగు సామెత లేఁబది యేర్చి వాని నీ
పేరను బద్యముల్ వచన పేశలత న్రచియించి యిచ్చితిన్
చారుచ చారు వం చనరు సత్ప్రభువుల్ గుణమాత్రహృష్టులై
వేరిమి నూలి పోగిడినఁ బ్రీతి మది న్వశిగాంచుఁ జిత్తమా. 51

ఆంధ్రలోకోక్తి పంచాశత్తు
సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

కృష్ణలీలాభివర్ణనము.

కాళియునిపైని నర్తనముఁ జేయుచున్న శ్రీకృష్ణస్వామిని వర్ణించుట.

చ. చిగురులకొజ్జలై చెలఁగు ♦ చిన్నిపదంబుల బొల్చునందియల్
దవిలి శ్రుతీక్షణద్వయము ♦ దారణఁ జేయగ సింజితంబుచే
గవలముబూని కృష్ణుఁడల ♦ కాళియదుర్మదశత్రుమస్తమున్
జవికెనరేంద్రబాలకుని ♦ చాతురిజూపి నటించెసారెకున్. 1

శ్రీకృష్ణమూర్తివారి ప్రత్యక్షణవర్ణనము.

ఉ. గోపకుమారమాయికుఁడు గోపసతీమణికింద్రజాలముఁ
జూపఁగ నాత్మలో దలచి ♦ చూచెడివారలకెల్లమన్నగా
దోపఁగ సిద్ధసద్ఘటిక ♦ దుందమ్ముజేర్చెను గాక మంటిచే
ద్వీపసముద్రపర్వతన ♦ దీశశిసూర్యులవాతజూపునే. 2

శ్రీకృష్ణస్వామివారు త్రివక్రను చక్కజేయుట.

చ. అదనునెరింగిమారుఁడను ♦ నద్భుతవైద్యుఁడు కృష్ణహాసయు
క్సదయవిలోకనౌషధము ♦ సారెకుడెందము జేర్పకుండినన్
బదపదమంచువేడుగతి ♦ బాణినికృష్ణుఁడు గడ్డమంటినన్
వదలునె జన్మవక్రతలు ♦ వారిజనేత్ర త్రివక్రకారయన్. 3

బలిగర్వాపహరణము.

చ. అమరమహావిభూతిబలి ♦ యాత్మవశంబొనరించినంది వి
క్రమ పరమూర్ధ్వగంబగును ♦ గాకని మెంచక కారణంబు దా
భ్రమితహృదాత్మ చక్రమయి ♦ బండిపడెన్దనక్రిందనూగు న
క్కమలదళాక్షుఁ కృష్ణుగని ♦ కాలికికొండ కటాహమాగనే. 4

తృణావర్తుని వధము.

చ. కవవలెరక్కసుండనెడి ♦ గద్దరి ద్రోంగ వ్రజాంగనామనో
హారహారినీలనాయకము ♦ హోమణిమానస మౌక్తికావళిం
బిరబిరదూళినుబ్బిడుచు ♦ బీరమువారమ్ముగాహరించిదా
నురమునబెట్టి యుర్విఁబడె ♦ నుత్కటపాపము రిత్తపోవునే. 5

శ్రీకృష్ణమూర్తి వారు గోపబాలుర జుట్లకును లేగల
తోకలకును ముడివెట్టుట.

చ. వెనుకకుబాలురున్ మిగుల ♦ వేగముముందటికీడ్వగ్రేపులున్
పినిగొనికాకపక్షమున ♦ పేశలపుచ్ఛము లొక్కత్రాడుగా
గనుహరిసంతసించుమది ♦ కాంతముఖవ్రతతి పంక్తిఁబొల్చుచున్
దనదుకుమారమన్మథుని ♦ ధన్యగుణంబని యెంచియోయనన్. 6

యమళార్జునభంజనము.

చ. హరిపదకంకణక్వణన ♦ మర్జునభూజమణీవితర్దికా
పరిసరభూమిపైజెలగ ♦ పాకనిషూదన సత్సభామనో
* హారిశశికాంత వేదిసుమ ♦ హద్భవహాలాస్యరహస్యచాతురీ
పరిణతబుద్ధినాబరగు భామిని రంభనటించె వేడ్కతోన్. 7

శ్రీకృష్ణుఁడు వత్సములనుగాచుట.

ఉ. పుత్తడిసాల్వుపాగయును ♦ బొన్ననుగోలయు బట్టుచిక్కమున్
ముత్తిగరత్నపుంబనటి ♦ ముత్తెపుడాల్ జిగిగేరుజల్లులున్
హత్తినపేర్మిమైగొనుచు ♦ హాళివ్రజార్భక కోటినిచ్చలుం
బత్తిమెయిన్ దనుంగొలువ ♦ భాసిలుగృష్ణుడు వత్సపాలతన్. 8

అఘాసురవధము.

చ. కడగి యఘుండు యోగివలె ♦ గంసగుహూదిత యోగయుక్తిచే

---

* హారకమనీయరత్నమయ - హర్మ్యతలంబున నిందుచ్ఛదాదినా। సురలరు
దందిచూడగను - సుందరిరంభ నటించె వేడ్కతోన్॥ ఇది పా॥

వడివనవీధినాజగర ♦ వర్త్మనమూనిహరిన్ సపార్షదున్
దడయకరయాత్మలోఁగొనుచు ♦ దత్తనుధారణభిన్నశీర్షుఁడై
విడిచెశరీరమిద్ధరణి ♦ వెన్నునినెచ్చెలులుబ్బియాడగన్. 9

అడవిలోఁ చలిదిభుజించుట.

చ. హరివిధిసేయుచేతదన ♦ యాత్మనెరింగియె బాలకావళీ
సరసిజపత్రమండలికి ♦ సచ్ఛుభకర్ణిక గాదనర్చి దా
బౌరిపోరివారిచాయలను ♦ బొల్పుగుహ్యాత్పుటమందు జెంద దృ
క్స్ఫురదురుధారజేర్చినస ♦ సొంపుగజల్దిభుజించెగానలోఁ. 10

శ్రీకృష్ణమూర్తివారు వత్సాసురునిజంపుట.

చ. హరివనసీమవత్సతతి ♦ హర్షమెలర్పగ గాచుచుండి దు
ష్కరమగు వత్సరూపధృతి ♦ నైకొనిపుణ్యజనోత్తముండు నా
బరగినవానివిద్యకన బాదముబట్టికృతార్థుఁడయ్యె దా
నుదుతరసిద్ధగౌరవమ ♦ హోన్నతి వే సుహృదాళిమెచ్చగా
నరుదుగసిద్ధశత్రువయి ♦ యచ్చునిమాడ్కి వధించెనాతనిన్
ధరనిటుగాదెశిష్యగురు ♦ ధర్మము లెంచక తారసిల్లినన్. 11

శ్రీకృష్ణుఁడు వేణువునూదుట.

చంపకమా. కటిగనకాభవస్త్రమును ♦ గర్ణములన్ శుభకర్ణికారమున్
స్ఫుటపటుకాంతికేకివర ♦ సుందరబర్హము మస్తకంబునన్
పటుతరవక్షమందురుచి ♦ భాస్వముపంచితవైజయంతియున్
దిటముగదాల్చిదేహరుచి ♦ దిక్కులగప్పుచు మేఘమోయనన్
గటకకిరీటహారశుభ ♦ కాంచనకుండల మేఖలావళీ
ఘటితనుపద్మరాగమణి ♦ కాంతియుకాలపు సంధ్యయోయనన్
నటవరరాజమౌళియన ♦ నందకుమారుఁడు సారెసారెకుఁ
నటనముజేసె వేడ్కయము ♦ నానదిచెంతను రామగోపకుల్

చుటుదనుగొల్చి రసధర ♦ చుంబితవేణురవాదిమృతాఖ్య స
త్తటినులు గోపికాహృదయ ♦ ధైర్యతటావనిజాళిదో్రియగన్. 12

శ్రీకృష్ణస్వామి యంతర్ధానమయి తిరిగివచ్చి రాసము జేయుట.

ఉ. కానల జేర్చి కృష్ణుఁడల ♦ కాంతలచిత్తధనంబుగొంచు దా
గానకరాకవేఁజనిన ♦ గంతుఁడు జాతురి దద్గుణాళిచే
బూనికగట్టి తెచ్చుచును ♦ పూర్వపహృతార్థము దవ్విలీనతన్
వానిమనోధనంబొసఁగె ♦ వారికిదుల్యత న్యాయమొప్పగన్. 13

శ్రీకృష్ణుఁడు ధేనుకాసురునిజంపుట.

క. బలకరచోదిత ధేనుక। ఫలలాశిశరీరపాత ♦ బహుతరవేగో
చ్చలితోత్పాటితతాళీ। ఫలములు దుష్టాప్తభగ్న ♦ ఫలముల దెల్పున్.

శ్రీకృష్ణుఁడు సుదర్శనాహిం జంపుట.

ఉ. తాపసశాపదావశిఖ ♦ దప్తశరీరు సుదర్శనాహిపుం
గోపకులార మీరలిటు ♦ గూ్రరతనగ్ని శిఖాళి గొల్వగా
బాపమటంచు దెల్పుచును ♦ బాదనఖోద్భవకాంతిగంగచే
బాపభయంబు సత్కరుణ ♦ బాపినకృష్ణుని గొల్తునెప్పుడున్. 15

శ్రీకృష్ణుఁడు వృషభాసురుని జంపుట వర్ణించుటలో నల్లని నాల్గు
భూతములు నవ్యపురత్నము నెంచి తెచ్చెనా అను
సమస్యం జేర్చి వర్ణించుట.

ఉ. వల్లవరాజపుత్రుఁడగు ♦ వారిజనేత్రుఁ డరిష్టదైత్యునిన్
బెల్లుగశృంగముంబెరికి ♦ పేర్చిశిరంబగలంగ మోదినన్
ద్రెల్లెడురక్తమస్తమణి ♦ తేజములేకత నుండజిహ్వలన్
నల్లని నాల్గుభూతములు ♦ నవ్యపురత్నము నెంచి తెచ్చెనా. 16

యజమానపత్నులు శ్రీకృష్ణుని కన్న మొసఁగుట.

చ. అరుదగుగీర్తి సచ్ఛ్రితి శ ♦ తాప్తివిధిన్ ద్విజదారసంఘ మా
దరమున గోపకేంద్రుని ము ♦ దంబునకై నిజభక్తిపత్నిలో

సరవినికామవర్గపశు • సంతతిజంపి యపూర్వదాతృ స
త్కరమునహవ్యభారమిడ • కాంక్షితయజ్ఞఫలంబులబ్బవే. 17

ప్రలంబాసురవధము.

చ. తులువప్రలంబదానవుడు • తుర్ణిగను గోపకుమారరూపతన్
హవిదనయుంసమందునిడి • యాటమిషన్ గొనిపోవనాత్మలో
పలదలపోసివేగముగ • బారుచుమేరయతిక్రమించియా
హలిదృఢముష్టిచేసమసె • హానికిమూలము మేరతప్పుటల్. 18

శ్రీకృష్ణుఁడు వ్యోమాసురుని జంపుట.

ఉ. ఏడకపాలచోరగతు • లేర్పడగృష్ణుఁడు గోపకాళితో
నాడుచుదస్యుగోపతమ • యాత్మజుడండఱగొంచునేగగా
దోడనెరింగిరక్కసుని • దుర్ఁచెనుహేలనుదగ్రతేజుడై
జాడలజోరులందెలియు • జాతురినీయవె చౌర్యదక్షితల్. 19

శ్రీకృష్ణుడు రజకునిజంపుట.

చ. అజభవదేవదానవమ • హామునికోటికి బాధ్యనీయుడై
వ్రజజనపాళితోగలిసి • వస్త్రములిమ్మని వేడ గృష్ణునిం
రజకుడుగోపబుద్ధినగి • రజ్జులువల్కుచు దత్కరాహతిన్
నిజజనులార్వ దెర్లైధర • నిక్కముగర్వము భంగహేతువే 20

శ్రీకృష్ణుడు సుదామునిగృహమునకు వెళ్లుట.

చ. అరయసుదామనామకమ • హావిజిగీషుడనంతరారిమై
హరినజితుందురాసమమ • హాబలమాయు నదృష్టయోగతన్
స్థిరతరభక్తిసద్గుణము • చేతనిబద్ధునిజేసి ముందు త
త్కరవరసంపదల్ గొనియె • ధాత్రినిసిద్ధులు యోగసాధ్యముల్

శ్రీకృష్ణుడు కువలయాపీడమును జంపుట.

చ హరియితడంచు నారదమ • హాముని చెప్పినమాట లాత్మలో
మరచియొకంసభూవిభుడు • మత్తకరీంద్రము గోపసింహుపై

బారిగొనబంపి తానెపోరి ♦ బుచ్చెను గాలుగృహీతచిత్తుడై
యరయగజచ్చువారిమతు ♦ లంధతగాంచుట యుక్తమేకదా. 22

శ్రీకృష్ణుండు కంసునిజంపుట.

క. చనుచో గంసుని యసువుల
గొనకొని రజకుండుధనువు ♦ కుంభియుమల్లుల్
చనువున గొనిపోకున్నను
గనరాకుండంగునగనె ♦ కంసుని మేనన్. 23

ఉపనయనానంతరము రామకృష్ణుల విద్యాభ్యాసము.

క. గోపకతాఘము సంస్కృతి
బాపియు విద్యలనుజదివి ♦ భాస్వద్గురు సాం
దీపుని మృతసుతునిచ్చిరి
బాపురెయని యతడువొగడ ♦ బలుడునుహరియున్. 24

శ్రీకృష్ణుడు కుబ్జగృహమునకు వెళ్లుట.

తే॥ గీ॥ దేహవికృతిని గనుగొని ♦ తీర్చియుండి
చిత్తవికృతినిగని చక్క ♦ జేయకునికి
కూడదనుమాడ్కి కృష్ణుండు ♦ కుబ్జగృహము
జొచ్చియలరించె చిత్తజ ♦ శోభమిగుల. 25

శ్రీకృష్ణుడు రథారూఢుడై కుండినపురంబునకు వెళ్లుట.

క. అండజవాహుడు రుక్మిణి। బెండిలిగాదలచి వేడ్క ♦ పృథుతర వేగో
చ్చండతరగతి రథంబున। గుండిననగరంబుసేరె ♦ కుతుకంబలరన్. 26

శ్రీకృష్ణుడు రుక్మినిపరాభవించుట.

క. కామునివిశిఖమ్మనగను। మా యేకసోదరియుదనర ♦ మాధవనాకున్
గామమెవిశిఖతగనసన। దామరసాక్షుండురుక్మి ♦ తాదృశు జేసెన్.

సత్యభామావివాహం.

చ. క్షితిజనతార్తిహారిణిని ♦ సింధుసుతాపర నవ్యమూర్తినిన్

శతృఘ్నగుణసుందరత్వజిత ♦ జానకిసత్యవధూలలామదా
ధృతిశతధన్వభంగము ను ♦ తింపగశేసెదనంచు శ్రీసతీ
పతివచియించిగైకొనియె ♦ భవ్యులమాటలు సిద్ధతుల్యముల్. 28

సుభద్రావివాహం.

చ. ఘృతశుభకీర్తితల్లిపరి ♦ శుద్ధచరిత్రుడు తండ్రిసోదరుల్
వితతపరాక్రమోన్నతులు ♦ విశ్రుతదర్శన నామధేయులున్
మతిబరికింపభద్రయను ♦ మంగళనామసదృక్స్వరూపతా
చతురతలొప్పుదీనికని ♦ చక్రివరించెసుభద్రకన్యకన్. 29

శ్రీకృష్ణుడు షోడశసహస్రకన్యల బెళ్లియాడుట.

చ. స్మరవిశిఖాగ్నిపీరికిని ♦ జామొకకల్పము గాగదోచెడిన్
సరవిగ్రహింపనేకతను ♦ జాగగునంచు దలంచియోయనన్
హరిపదునారువేవురన్ ♦ పాత్రజలన్ పదునారువేవురై
పరిణయమయ్యెనారయను ♦ భవ్యులచిత్తము దుఃఖమోర్చునే.

శ్రీకృష్ణుడు రుక్మిణిని నూరార్చుట.

ఉ. తప్పులువ్రాసిదిద్దుకొను ♦ ధారుణినొజ్జితడంచు దెల్పగా
నొప్పులకుప్పరుక్మిణివ ♦ ధూర్తమశ్లోకవిరాజమానమున్
జొప్పడనట్టిపల్కుబడి ♦ శోత్రికఠోరగజేసి చేతులన్
దప్పులుదిద్దుచున్న సుమ ♦ ధన్యగురుండిదు శ్లోకరమ్యతన్. 31

జరాసంధునివధము.

క. కాలినిగాలను ద్రొక్కియు। గేలనుబెరకాలిబట్టి ♦ కృష్ణునిసైగన్
లీలనుభీముడు మాగధు। జీలిచెనెవ్వడైననతుకు ♦ సెదునంద్రుజనుల్.

కృష్ణలీలాభివర్ణనము సమాప్తము.

శ్రీరస్తు.

నీతిబోధిని.

ఆ॥ వె॥ శ్రీలక్ష్మి మనీతి తేటను వ్రాసెద। నెరినీతిఁ గల్గుటరయ నరుని
నరుఁడు నీతిచేత [illegible] । నరులుగ [illegible] ॥ 1

తే॥ గీ॥ దరనిభామిని నాకాశ దేశమునకు। [illegible] నేత్రములు [illegible]
బోధరూపక [illegible] పూర్ణుడగుచు। [illegible] యనుదినంబు॥ 2

ఆ॥ వె॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] ॥ 3

ఆ॥ వె॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] ॥ 4

ఆ॥ వె॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] పృథివియందు॥ 5

ఆ॥ వె॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] కలనుదగదు॥ 6

తే॥ గీ॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] ॥ 7

తే॥ గీ॥ కల్లలాడెడివారల [illegible] । [illegible]
గొల్లదూరక [illegible] । [illegible] ॥ 8

ఆ॥ వె॥ దగవు చేత మెప్పు [illegible] । [illegible] లు నాగు
మెప్పు బొందువారు [illegible] ॥ 9

ఆ॥ వె॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] గనదే॥ 10

ఆ॥ వె॥ [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] ॥

ఆ॥ వె॥ ధనము దఱుగు వ్యయము దారత జేసిన। విద్య వృద్ధి నొందు వెచ్చమునను
తోడనుండు నెపుడు దొంగకు దొఱకదు। ముదము జేయు వి. గులమదమునణచు॥

ఆ॥ వె॥ మంచి చెడ్డగాగ మార్చును దుష్టుడు। చెడ్డ మంచి జేయు శిష్టజనుడు
పాలు ద్రాగి పాము పలుమరు విషమూను। క్షారమూని మ్రాను స్వాదువౌనగు॥

ఆ॥ వె॥ పెద్దలెట్టిదారి బేర్మి నిలుతురు। లాతివారు నడువ జూతురట్లు
జేలమేయు నాల జేరక దూడ తా। గట్టులందు మేయ నెట్టులరుగు॥ 14

ఆ॥ వె॥ తనకు బుట్టు బుద్ధి తప్పక నెప్పును। వచ్చు గీడు మేళ్లవైభవంబు
మంచిబుద్ధి యేని మరి పెంచగావలె। చెడ్డదేని దాని నడ్డవలయు॥ 15

ఆ॥ వె॥ గాలి గోచరంబు గానిది కంటికి। జెట్ల నెపుడు గదుల జేయు చూడు
దాన గాలియునికి దగునను రీతిని। సృష్టిచేత నీశు సిద్ధిగ స్రుతము॥ 16

ఆ॥ వె॥ త్రిప్పి త్రిప్పి జెప్పు దిక్సూచి నీతులు। గాలికుండు విసుయ బట్టు విడక
ఉత్తరాభిముఖత నుండెడి కుంపాసు। లాతి దెసకు దిరుగు రీతగను నె॥ 17

ఆ॥ వె॥ పెద్దవాడు ముందు బేర్వడి దిరుగంగ। చిన్నలింటి పనుల జెలగుచుండ్రు
పెద్దనీతి కాని చిన్నల నడతట్లు। ధూమశకటమందు దొలుత గనుడు॥ 18

తే॥ గీ॥ గుణము దోషంబు విభజించ గోవిదుండు। దక్షుడగు గాని యజ్ఞుండు దగునె తెలప
ఎరుపు తెలుపును గన్నదా నెరుగ దెలప। జేయి దడవుచు వాని జెప్పగలదె॥

ఆ॥ వె॥ దాంభికునకు నెట్టి దక్షుడు లోబడి। లోభమునను దనదు లొద్దులోను గు
మూటగట్టి దాన మున్ముసు నర్పించు। వెండి యిచ్చి పైడి వేడు భంగి॥ 20

తే॥ గీ॥ శుద్ధవాయువు నాహార శోధితంబు। ప్రాణి జీవితమను మాట బాగుగాను
తెలిసి మంచివి గైకొను నిలను మేలు। లాతియగు నేని కీడు కే లూతయదియ॥ 21

ఆ॥ వె॥ కొంచెమున నైమిగుల గొబ్బున మిన్నందు
కొంచెమున నైమిగుల గ్రుంగు మదిని
తులవయైన వాడు తలయును దానికి
గుణసమానుడగును గొమరు మిగుల॥ 22

ఆ॥ వె॥ కన్నుగాలు లేక కదులు చీదలగుచును। గష్టపడెడి వారి గనికరించి
తనువువారి నెపుడు దైవంబు దనుచును। గానవారి బ్రోవ గడగవలయు॥ 23

తే॥ గీ॥ ఎట్టి కార్యంబు జేసెదు నట్టి తరిని। నంతరాత్మ సంతోష మొసగు నెల్ల
నట్టి కార్యంబు జేయుట యర్హమగును। లాతియగు నేని శ్రేయుట నీతిగాదు॥ 24

ఆ॥ వె॥ పొచ్చువచ్చుబడుల వేవియు లేకున్న। మెచ్చదగినయట్లు మెలగుజనుడు
రచ్చబడకయున్న రాజిలు మహితాను। వచ్చివచ్చుభూమి యడుగె చాలు॥

ఆ॥ వె॥ మంచివారిమాట మనసులకవినవలె। వంచకాళిమాట వలదు వినగ
మంచివారటంచు మరివంచకులటంచు। చంచలాన్యబుద్ధి సరణి దెలియు॥

ఆ॥ వె॥ చదువు మొదలు నెకడు చక్కగా విడుచును
చదివి యొకడు ఫలము చరిస విడుచు
వారిలోన మొదటి వాడిలగణ్యుడౌ
నాదినిష్ఠురత్వ మదియు మేలు. 27

ఆ॥ వె॥ లేనివారిగాగ లెక్కింపనేటికి। ధనము చదువు లేని జనులు సరిగ
చదువులేనిధనికి సభ కెట్లు బోనగు। చదివిబీదధన సభల దెచ్చు॥ 28

ఆ॥ వె॥ గుణము దోషము నెడు గుర్తునుగనుగొవ। శక్తిలేనియట్టి జనునికతను
స్వచ్ఛహృదయుడతడు సర్వమునమ్మగు। నందు నెదురబట్టునద్దమట్టు॥ 29

ఆ॥ వె॥ తనకునభిమత తదనరిన కార్యంబు। నొరుల కెపుడు సేయకుంట యొకటి
సర్వధర్మసార సంగ్రహమిదియగు। నినుడుదీనిమఱవ వీలుగాదు॥ 30

తే॥ గీ॥ చదువు వలన నధికారసరణి బొలుచు। నబ్బకుండిన నది బోధమమరుటరుదె
వెజ్జుకట్నంబు రోగము విడిచెనేని। నూరు తెరగైన గోదానముండుగాదె॥

తే॥ గీ॥ వార్ధకంబున నెద్దానవచ్చు సుఖము। బాల్యమందున నద్దాని బడయవలయు
ఎట్టిపని జేయబరమున నైసగు శ్రీయ। మట్టిపనిక గుజీవించు నంతవట్టు॥ 32

తే॥ గీ॥ ద్రోహబుద్ధులు దుష్టుల తోడబుట్టు। నట్టివారికి నధికార మబ్బెనేని
జెంతవారలయాపద జెప్పదరమె। వాయువగ్నికి దోడ్పడు చాయయనగ॥

తే॥ గీ॥ ప్రియమందైన ధర్మంబె ప్రార్థ్యమరయ। నిత్యమునరాదు జీవితనిర్ణయంబు
క్షోణినీస్థలిలోపల మృత్యుసరణి। నేరికైనను నిజముగా నెరుగనగునె॥ 34

ఆ॥ వె॥ విప్పిచెప్పురీతి వినన నర్థమగునట్టు। లొకటి నప్పగింపు టొప్పు తెరగు
త్రిప్పిత్రిప్పి వెనుక దిరుగక తప్పక। యప్పులేనిగంజి యొప్పచాలు 35

తే॥ గీ॥ పట్టుదలగల్గి శబ్దార్థ ధంగులరసి। శబ్దశుద్ధియలంకార సరణి తెలిసి
బాలుడుండిన మును నెజ్జప్రభుడు సేర్ప। నత్తవేల్పులిడుభిక్షగనముదాన॥

తే॥ గీ॥ తల్లిదండ్రులు బిడ్డల దాము బ్రోవ। క్లేశమందెడి దానికి లేశమైన
బదులు సేయగ నలవిగల ప్రభువులెవరు। వర్షశతమునకైనను వాస్తవంబు॥

తే॥ గీ॥ మంచియొకమనసేమి మానవ్రతము ధరించి చెప్పగోరినగునెప్పు చిత్తమలరి
మంచివారలు మర్త్యులు పలకరించు నెరిగి సాత్వికమాన కాదెరు సాగుయుక్తి॥ 38

తే॥ గీ॥ కొమ్మలో ష్టాళితో సరిగాగ దలచి। యచిరకాలము చుట్టలు మనుఖులగుదు
మెదిని స్థలిమీదను దృఢముగ నుదుటు। ధర్మకార్యక్రమాలు నెరవేర్చి జేరు॥ 39

ఆ॥ వె॥ మంచిబుద్ధిదాని మనలకబుట్టిన। చెట్టులన్ని దాని చేత చెడును
కొంచె మొందిని నెంచగ దయదలు। కీతబుట్టులంక చేటులరాగ॥ 40

తే॥ గీ॥ దీనులందెవ్వడురుదయ జేటపరచు। సత్యవాక్యంబె తెరము గాజరపునెవడు
కామరోషంబు లెవ్వాడు గడగియణచు। వానివశమున దిరుగ గావల దిజగము॥

ఆ॥ వె॥ కంటబడిన దాని గ్రీకుగ్రనలో గొను। వెంటబడి కోరించు వేన్న దాని
కొంచెమకే పుట్టు కోనజడ దరకి। నింటిదారిగ బట్టనేకుదర కాక॥ 42

తే॥ గీ॥ ధారి కోర్యగంబ గుణదోష భావమరసి। తద్వివేకగతి జేసి తెగద కొలత్వంబు పనులు
ఘోరకార్యంబు శేషంబు పోనగ జేయు। బుడమి రసికనరక రాక్షసోత్తమములు॥ 43

తే॥ గీ॥ అల్లనల్లన వృత్తిరా వెన్నను ఘుమదిని। నెల్లిదంబుగ బొందగ నేరిగును
దెల్లముంగ చేటు దానిచే దేటు పడును। పెల్లి పరరాటు తొలకకు బాగ్రి సాని॥

తే॥ గీ॥ ఆత్మ వశమునకు నెప్పుడు నదియ సుఖము। దుఃఖమునకగను పరవశమాపిరంభ
సంగ్రహించెబుగ సుఖదుఃఖ సరణికిదియు। నరవిలక్షణమునిరిల శాస్త్ర విధులు॥

తే॥ గీ॥ కాలురంగదెటు బడియందు బట్టుగలిగి। చదువు పాఠములన్నిటి చదిలపట్టు
కొడ్డు బాలును వేరొండు సేయగడకు। నారికి గ్రంథాయులిపికి సుకత్రంత్రోవ॥

తే॥ గీ॥ ఎట్టి వారిని నవమాన పెట్టవలదు। పట్టి వాదంబులేవారి తెల్పుదగదు
కల్లుకొనకుము తనువాన బట్టవైర। మిట్టినయుతో దనయునను రట్టుమేలు॥ 47

ఆ॥ వె॥ నీతిరీతిదనకు భాతిరిగలిగిన। ప్రీతితాప్తికోరుల చెంతజేరి
రీతిధైర్యవృత్తి వేదెదువాడిల। జేతవెన్న బట్టి నేతి కేద్పు॥ 48

తే॥ గీ॥ ఒకరుచిదను సేనను మాటయేల। పరమకల్యాణసీమది పట్టుపడియె
పుణ్యపాపంబులను గన బోదనీదు। హృదయమంగుళ నేత్రామ్రుగ దలకుండు॥

ఆ॥ వె॥ రేపు మాపు విడక రెట్టిగ జదవగ। నోపమేలు పు చేత నుత్తబోదు
మాపురిక్తకొంత స్వాపుగదనశక్తి। జాపచిరుగ మిగులు జదరగాలది॥ 50

తే॥ గీ॥ తెగని తెలియక పాపవు తెరుపు నందు। తిరిగితిరిగియు దాల గెదు దినము గనియు
మఱలన గ్రామపలకమటలు నొకటి మతి మటం చున్న మహిలోన మాన్యులనిరి॥

తే॥ గీ॥ సారమతి బానికెతెలిబార దోల। నేరపు నన్నసురణమును నేమమేల
దూరమగునట్లుగ రులను కోర్చకేము। గొతజీలగ గొడ్డుల గొంగ నేల॥ 52

తే॥ గీ॥ తులువలాడెడిమాటలదోషములెంచి। గుణము చేకొను ప్రాజ్ఞుండు గుణియుగాన
క్షీరనీరంబు లేకత జెందఁ హంస। నీరమును విడిచి క్షీరంబు నట్లు గ్రహించు॥ ౬౩

తే॥ గీ॥ ఓపికనలోన మెల్లన నూహఁజేసి। తోచకున్న నుమరి మరి తొట్రుపడక
కాపి జేయని బాలుఁడు గర్వుఁడగును। నూపిరిని బాజ్జనింపగ నూళ్ళునైతడు॥ ౬౪

తే॥ గీ॥ వాఙ్మనఃకాయవృత్తులశుద్ధనైతరు। పాపమొనరింపరవ్వారు భవ్యతపము
సేయువారలు తనుశోభ చెఱుచునట్టి। శోషణంబున తపముల చొప్పుగలదె॥

తే॥ గీ॥ వేదశాస్త్రపురాణార్థవితతులెల్ల। సాదరంబుగ గురునితో సంగ్రహించి
చదరన పట్టి వాదంబు సేయుటరయ। బూదిబోసిన పన్నీటిపాల్పుగాదె॥ ౬౬

తే॥ గీ॥ కీడుమేల్లను దెలిసిన కృతికి మదిని। హర్షశోకంబులను నవి యంటవెపుడు
సౌఖ్యమబ్బిన సేవించు సహజముగను। దుఃఖమబ్బిన సైచును దొట్రుపడక।

తే॥ గీ॥ ఆత్మగృహమున కేతెంచు నరికినైన। తగన సత్కృతి జేయుట ధర్మమరయ
తన్ను నరకెడువానిపై దనదు నీడ। జెట్టు పఱుపును మును నవదు చిత్రమెట్లు॥

తే॥ గీ॥ నిత్యసుఖులగుచుండగ నేరరెవరు। నిత్యదుఃఖంబ దేరికి నిజము లేదు
కాయమొన్న గసుఖదుఃఖకారణంబు। గానిన వికల్పవికృతిని గనగవలదు॥

తే॥ గీ॥ చలనమొందదు గుణిజనశైలి యెపుడు। ఖలులుబుద్ధులు దానిని గలచగలరె
వాత్యలన్నియు గదుకొని వడిగ విసిరి। రత్నదీపంబు శిఖ నార్ప రావు సుమ్ము॥

తే॥ గీ॥ పురుషునందున గుణములు పొందుపడిన। తమకుదాముగ వికసించు దథ్యమరయ
కపటశతములగస్తూరి సౌరభంబు। వసుధలోపల వారింప వశమెగనగ॥

తే॥ గీ॥ అడవిబనుపుట ఘనశవాభ్యంజనంబు। స్థలమునందున గమలినీ స్థాపనంబు
సుచిరమాషరవృష్టియు శునకవాల। మణచి కట్టుటయు గునిరిన బుధకే వ॥ ౭౨

ఆ॥ వె॥ ఈప్సితార్థమీకు డెల్లరకీసున్న। నితరజనుల వేడ నేగువారు
కామధేనువుండ గడుకొని పితుకను। గాలదన్ను ఖరము గట్టుదారు॥ ౭౩

తే॥ గీ॥ పాపమొనరించువానికి బాదమబ్బు। బాదమద్దాన సాక్షిదా బంచికొనును
నధ్యుడొకపాదమందులో నంతరించు। మిగతపాదము జెందును మేదినీశు॥

నీతిబోధిని సమాప్తము.

Apply to :—

The Proprietor,

V. R. C. Press,

Vizagapatam.

or

P. V. Ramaniah & Co.,

Vizagapatam.